Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 153 (653) ♦ П'ятниця, 13 серпня 1993 року ♦ Ціна 60 крб.

Не прем'єрська це справа

Нотатки про візит української урядової делегації до Москви

Як вже повідомлялося, 11 серпня в столицю Росії з робочим візитом прибула урядова делегація України, очолювана Прем'єр-міністром Леонідом Кучмою. Мета візиту — досягти домовленості щодо продовження поставок в Україну нафти і газу, шляхів погашення заборгованості, надходження кредиту в сумі 250 мільярдів рублів, ряду інших питань.

На жаль, передбачення справдилися — розмова двох глав урядів, яка відбулася віч-на-віч, була нелегкою й тривалою. Як і урядових делегацій на чолі з головою Державного комітету України по нафті і газу Михайлом Ковалком та міністром паливно-енергетичного комплексу Росії Юрієм Шафраником.

(Закінчення на 3-й стор.)

ДЕ П'ЮТЬ, ТАМ СЛЬОЗИ ЛЛЮТЬ...

В Україні щодоби в середньому скоюється 11 навмисних вбивств, 6 зґвалтувань, 13 розбійних нападів, 86 пограбувань, 68 хуліганств. Половину вбивств, зґвалтувань, хуліганств скоюють п'яні.

(Матеріал на цю тему читайте на 7-й стор.)

Цитата дня

«Боротьбу із зловживаннями спиртними напоями ми припинили не в кращий для нашої країни час. П'ють на виробництві, під час жнив, за кермом автомобілів — це пряма дорога за грати, до травматизму та іншого лиха.

На думку багатьох наших співробітників було б доцільним розробити закон про посилення відповідальності за хуліганство та пияцтво, бо ці дві біди завжди ідуть поруч».

Валентин НЕДРИГАЙЛО, перший заступник міністра внутрішніх справ України, генерал-полковник міліції

Ящик горілки або життя

Днями у Дзержинську Донецької області невідомий зайшов до кафе, де відбувалося весілля, і зажадав від одного з запрошених ящик горілки. Одержавши відмову, невідомий поранив останнього ножем у живіт і намагався зникнути. Працівник міліції, який ніс службу неподалік від місця події, під час переслідування злочинця застосував табельну зброю, поранив його у ногу і затримав. Ним виявився місцевий житель Зенкін, 1975 р.н., непрацюючий, раніше судимий за хуліганство. Обох поранених госпіталізовано.

Зігрілися і ... згоріли

Позавчора вночі у Богданівці Броварського району на Київщині у побутовці будівельників виникла пожежа, яку було ліквідовано через дві з половиною години. На місці пожежі знайдено п'ять обгорілих трупів. За попередніми даними, причиною пожежі стало розпиття спиртних напоїв і необережне поводження з вогнем.

Продиктовано в номер

Замість референдуму — вибори. Інакше — шантаж?

Саме так порушили це делікатне питання політичні опоненти нинішньої влади України. Як повідомив Рух-прес, лідер НРУ В.Чорновіл заявив, що, «оскільки Верховна Рада зірвала проведення референдуму, вона мусить одразу ж призначити дату виборів парламенту».

Рішення Центрвиборчкому про призупинення підготовки до референдуму голова Незалежної профспілки гірників України О. Мриль у листі до Голови Верховної Ради І.Плюща назвав «обманом шахтарів» і запропонував на першому ж пленарному засіданні парламенту прийняти рішення про проведення дострокових виборів. А далі — єдність у наступних діях. В.Чорновіл: «якщо депутати зволікатимуть, об'єднані демократичні сили — і партії, і профспілки — повинні домагатися призначення виборів, застосувавши найрішучіші заходи».

О.Мриль: «Шахтарі не дозволять обманювати себе і знайдуть способи відправити «народних обранців» на заслужений відпочинок».

Здається, схоже на шантаж?

Десять кінокартин на суд світу

На міжнародний кіноярмарок «Відкрита зона» до Києва з'їхалися митці з багатьох країн світу. Головна мета кінофоруму, який триватиме до 15 серпня — налагодити контакти в цій сфері між Україною і державами зарубіжжя. Оскільки Росія, попри всі економічні труднощі, лишається і основним постачальником фільмів в Україну, і основним ринком збуту нашої кінопродукції, планується укласти з нею угоду про культурне співробітництво в галузі кінематографії.

Працюватиме у «Відкритій зоні» і комерційний клуб «Влада. Закон. Кіно». Українська сторона, наприклад, на торги запропонувала десять найкращих кінокартин.

Заговоримо українською, панове-сан

У Центр народної дипломатії, що діє при акціонерній фірмі «Інтеркомплекс», прибула група студентів з університету Тенді — найстарішого японського міста Нара. Гості вже відвідали Одесу і нині працюють у Києві. Студенти приїхали вивчати слов'янські мови, зокрема, українську. (Заняття, між іншим, починаються о 7.30). Вони дуже шкодують, що ще погано володіють нашою мовою: в Японії немає українських філологів та й самих українців негусто. Правда, підручник з української мови вже є. Його видав ще в квітні 1991 року професор Токійського університету Накаї Кадзуо за допомогою колишнього доцента Київського університету Олени Мегеть. Бідна братня Росія! Тут багато українців, але немає професора Токійського університету.

Зазнав чергових втрат

український батальйон миротворчих сил ООН в колишній Югославії. Минулої середи внаслідок вибуху протипіхотної міни під час рекогносцировки загинув заступник командира батальйону підполковник Віктор Сливний.

Як повідомила прес-служба Міністерства оборони України, під час вибуху поранено також командира інженерно-саперного взводу капітана Сергія Кулакова й начальника соціально-психологічної служби батальйону майора Петра Ковальчука. Безпосередньої загрози їх життю немає.

ПОДВІЙНЕ СВЯТО

Два роки тому — 24 серпня — прогресивні харків'яни вітали на центральному майдані міста проголошену незалежність України. І саме цього дня, тільки півсторіччя тому, Харків було визволено від фашистських загарбників. Отже, у нас подвійне свято.

У ці дні на підприємствах, в організаціях та установах відбудуться урочисті зібрання. Приїде багато гостей, ветеранів війни, визволителів Харкова. Очікуються гості й зі столиці, з усієї держави та близького зарубіжжя. Місцева преса повідомила й про прибуття на святкування Президента України Л. Кравчука.

Перший заступник глави обласної адміністрації А. Здоровий зазначив, що міська й обласна держадміністрації постаралися, аби святкування Дня незалежності у Харкові стало пам'ятною і яскравою подією.

— Хоча, звичайно, нам пишатися поки що особливо нічим, — продовжив А. Здоровий. — Економіка Харкова, соціальні програми захищеності харків'ян, м'яко кажучи, потребують більшого. Але ми гордимося здобутою свободою духу. Для будь-якого народу це поняття священне. Мине небагато часу — я певен — українці в абсолютній більшості зрозуміють і відчують, що таке незалежність. Адже це і загальновизнані демократичні права, і економічне процвітання. Україна попри всі наші сьогоднішні негаразди була і залишається великою державою. Шкода лише, що нам поки бракує високої національної свідомості. А втім, нелегко за два роки позбутися багатовікової звички жити під батогом і надіятися лише на доброго царя-батюшку.

Я вітаю із святом ініціативних і талановитих людей, які просять у Верховної Ради та Президента не додаткових благ, а роботи. Переконаний: майбутнє України — за ними.

Микола КОСИЙ.

Харків.

24 серпня — День незалежності України

ВЗЯВШИ СВОЮ ДОЛЮ У ВЛАСНІ РУКИ

24 серпня 1991 року стало для нас вікопомною датою. Цього дня найвищий законодавчий орган України проголосив її незалежною державою. Здійснилася мрія, яку наш народ проніс через століття. І от незабаром вже вдруге ми відзначатимемо своє національне свято — День незалежності України.

З цієї нагоди кореспондент Укрінформу звернувся до першого заступника Голови Верховної Ради України В. В. ДУРДИНЦЯ з проханням відповісти на кілька запитань.

— Два роки тому Україна зробила свій історичний вибір. Як би Ви, Василю Васильовичу, охарактеризували хід державотворення? Чого досягнуто за цей час, які труднощі і перешкоди доводиться долати?

— Найголовнішим підсумком цього періоду (а за історичними вимірами він надто короткий) вважаю те, що Україна, держава, яка сягає своїми витоками у Київську Русь, країна з більш як 50-мільйонним населенням, нарешті повноправно увійшла у світове співтовариство. З нами рахується світ. З нами хочуть мати стосунки. Сьогодні Україну визнають 139 країн. Подивіться, скільки прапорів майоріє у нашій столиці Києві над зарубіжними посольствами та іншими представництвами.

До голосу України прислухаються на найбільших світових і європейських форумах. Вона стала членом Парламентської Асамблеї НБСЄ, Парламентської Асамблеї Чорноморського економічного співтовариства, асоційованим членом Північно-Атлантичної Асамблеї.

Україна вже має всі основні атрибути державності, включаючи власні Збройні Сили.

Що ж до труднощів, то вони справді є, як і у кожній молодій державі. Реальна незалежність нікому не давалася легко. Становище ускладнюється тим, що разом з будівництвом власної держави ми здійснюємо перехід у систему нових суспільних і економічних координат. А це обумовлює протистояння різних політичних сил, відволікає від вирішення будівничих завдань.

Ми ні від кого не приховуємо, що перед нами сьогодні постало багато гострих проблем. Крім нас, їх ніхто не розв'яже. І напередодні другої річниці проголошення незалежності дуже хотілося б, щоб і наші люди, і зарубіжна громадськість сприймали ці труднощі як тимчасові, як такі, з якими ми зможемо впоратися.

— Що ж робиться для того, щоб якнайшвидше стабілізувати економіку і почати вихід з глибокої кризи, в якій вона опинилася? Яким Ви бачите шлях до цього?

— Верховна Рада України, як і Президент та уряд, надає цим питанням особливого значення. Адже від становища в економіці прямо залежить соціальне самопочуття людей.

Слід визнати, що нашим вченим, спеціалістам, державним керівникам свого часу не вдалося дати суспільству таку програму економічних реформ, яка відповідала б реальним можливостям України, її історичним традиціям, менталітету народу. І зараз доводиться суттєво коригувати порядок і послідовність проведення реформ.

Наша мета — ринкова соціально орієнтована економіка, яка була б спрямована на задоволення потреб власного народу і спиралася насамперед на власні можливості. Вона має враховувати економічні зв'язки, що об'єктивно склалися в СНД, і можливості інвестування західного капіталу в наше господарство.

До цього вже зроблено важливі кроки. Прийнявши закон про власність, Верховна Рада відкрила шлях до приватизації як головного чинника переходу до ринкових відносин. Ухвалено важливі документи щодо роздержавлення і приватизації підприємств, землі житлового фонду, прийнято відповідні законодавчі акти. По суті завершено комерціалізацію підприємств і організацій державної торгівлі та громадського харчування.

Швидше пішла земельна реформа. Кількість фермерських господарств протягом минулого року зросла вчетверо і зараз складає 21 тисячу. Безумовно, цього ще замало. Держава буде всіляко стимулювати цей процес.

Сприяючи розвитку фермерства, ми будемо всебічно підтримувати колективні сільськогосподарські підприємства, де сьогодні зосереджено основні продуктивні сили аграрного сектора, а також інші форми господарювання на селі.

Сьогодні хочеться сказати про селян і всіх, хто їм допомагає, добре слово. Адже при нестачі матеріально-технічних ресурсів, в складних погодних умовах вони виростили добрий урожай і докладають усіх зусиль, щоб врятувати його від негоди. Можна з певністю сказати, що країна буде з хлібом. А це і буде подарунком сільських трудівників, усіх працівників агропромислового комплексу до Дня незалежності України.

Для того, щоб мати високорозвинену економіку і жити не гірше, ніж у передових країнах, ми маємо і значні матеріальні можливості, і необхідний інтелектуальний потенціал. Та й працювати наш народ уміє.

— Але ж до такого рівня нам ще далеко. А зараз нашим людям, особливо старшого покоління, інвалідам, багатодітним сім'ям, нерідко не вистачає найнеобхіднішого. Як Ви вважаєте, чи достатньо зробила Верховна Рада для соціального захисту цих верств населення?

— Ви правильно кажете, що в умовах економічної кризи, зростання цін, інфляції значна частина населення, особливо його найбільш вразливі верстви, опинилися за межею бідності. Серце обливається кров'ю, коли думаєш про те, що трудівник, який чесно пропрацював усе життя, виніс тяжку війну, післявоєнні труднощі, на схилі років іноді не може дозволити собі склянку молока. Верховна Рада робитиме все, що дозволяє наша хвора економіка, щоб полегшити становище таких людей.

Питання соціального захисту — у нас завжди в центрі уваги. Вже прийнято понад 30 законодавчих актів, серед яких — закони про зайнятість населення, про пенсійне забезпечення, про основи соціальної захищеності інвалідів, про державну допомогу сім'ям з дітьми, про захист прав споживачів та інші. На реалізацію передбачених цими документами заходів з Державного бюджету України спрямовуються великі суми, хоч і їх, звичайно, не досить.

Ситуація залишається надзвичайно складною. Люди чекають від Верховної Ради, Президента і уряду України невідкладних рішень, які б реально захистили їх від знецінення заробітної плати, соціальних виплат в результаті зростання цін на товари і послуги. У зв'язку з цим ми передбачаємо на найближчих пленарних засіданнях Верховної Ради поряд з такими нагальними питаннями, як «Про комплексну Програму дій уряду щодо стабілізації фінансової системи та виходу економіки України з кризи», «Про підготовку народногосподарського комплексу до роботи в зимових умовах», розглянути стан і заходи по посиленню соціального захисту населення. Коли ми на сесіях Верховної Ради буквально воюємо за кожний додатковий карбованець до мінімальної зарплати чи пенсії, то виходимо не з популістських міркувань, а з усвідомлення незахищеності зростання цін і заробітної плати та пенсій. Ми змушені йти на це, хоч і знаємо, що соціальні видатки в країні вже перевищують її фінансові можливості. Сьогодні має йти мова про вироблення нової політики щодо соціального захисту громадян.

— На всіх рівнях влади, у тому числі найвищих, час від часу порушується питання: а яку державу ми будуємо? Як би Ви відповіли на це запитання?

— Україна будує суверенну, демократичну, правову державу. Принципові засади її суспільного ладу визначить Конституція України. У ході всенародного обговорення її проекту було одержано і опрацьовано понад 47 тисяч конкретних пропозицій та зауважень. Проект Конституції подано на розгляд Верховної Ради. В ньому проголошується пріоритет прав і свобод людини, встановлюються правові основи функціонування громадянського суспільства і регулювання ринкових відносин. Законопроект передбачає рівноправність усіх форм власності, підприємництва, побудову державного устрою на основі поділу влад і розширення самостійності областей, розвитку місцевого самоврядування. Прийняття Основного Закону сприятиме конституюванню державно-правових інститутів, демократизації суспільства, стабілізації суспільних процесів, активному проведенню правової реформи. Ми повинні вивести країну в систему суспільних і економічних відносин, які випробувані і прийняті світовою цивілізацією.

— Зараз багато розмов точиться навколо питання щодо ядерної зброї, яка розміщена на території України. Думки висловлюються різні. Є й такі, хто вважає, що знищення ядерної зброї призведе до втрати самостійності України. Як Ви дивитесь на цю проблему?

— Ми розуміємо занепокоєність світової громадськості долею ядерної зброї, розташованої на українській території, та гарантуванням ядерної безпеки під час обслуговування цієї зброї. Зараз у Верховній Раді розглядається питання про ратифікацію Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь та приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Ніхто не повинен сумніватися у нашій рішучості йти по шляху знищення ядерної зброї. Мені вже доводилося говорити, що наш народ, зазнавши однієї ядерної чорнобильської катастрофи, не бажає ризикувати ще раз.

Але ми були б безвідповідальними парламентаріями, якби зробили це поспіхом, бездумно, не враховуючи своїх національних інтересів.

Необхідні рішення, які б унеможливлювали подальше використання для військових потреб урану та плутонію, що вивільняються в результаті ліквідації дислокованих у нас боєзарядів. Йдеться про те, щоб ядерні матеріали, які становлять власність України, ми могли використати у мирних цілях. А це важливо для нашої економіки.

Не можна не враховувати й того, що ядерне роззброєння може остаточно розорити нас економічно. Адже на нього потрібно до 3 мільярдів доларів. Виходячи з того, що знищення ядерної зброї, розташованої на території України, зміцнює загальний мир і безпеку, в чому зацікавлене все людство, ми маємо право розраховувати на реальну, адекватну нашим витратам допомогу у знищенні цієї зброї з боку міжнародного співтовариства. Україна — і це головне — повинна отримати гарантії своєї безпеки від ядерних держав у формі договору, угоди. Це не торги, не шантаж, як дехто вважає, а цілком зважений, діловий підхід.

Ми хочемо вирішити питання ратифікації договорів за підтримки і розуміння світового співтовариства. Це справді може стати історичним вкладом України у зміцнення безпеки в Європі та у світі в цілому. Але ми хочемо бути певні, що від цього не постраждає безпека України.

— Що Ви могли б сказати з приводу всеукраїнського референдуму?

— До Верховної Ради останнім часом надійшло чимало звернень, у яких місцеві Ради народних депутатів, органи виконавчої влади, громадські організації, політичні рухи і партії, окремі громадяни ставлять питання про необхідність перегляду постанови щодо проведення референдуму. Багато хто вважає, що більш як 22 мільярди карбованців, необхідних для цієї мети, можна використати на інші цілі. Є сумніви щодо коректності постанови у правовому відношенні.

Президія Верховної Ради, розглянувши подання постійних комісій, а також численні звернення з місць, постановила провести у третій декаді серпня пленарне засідання сьомої сесії Верховної Ради України для повторного розгляду питань, пов'язаних з проведенням всеукраїнського референдуму щодо довір'я (недовір'я) Президенту України і Верховній Раді України. Тоді й буде остаточно розставлено крапки над «і».

— А як цього року відзначатиметься День незалежності?

— Президія Верховної Ради і Президія Кабінету Міністрів України нещодавно прийняли з цього приводу постанову, якою рекомендували місцевим Радам народних депутатів та місцевим державним адміністраціям провести на відзначення Дня незалежності України урочисті збори за участю представників трудових колективів, громадських організацій, партій і рухів, Збройних Сил, Прикордонних військ, Національної гвардії.

На урочистих зборах, які відбудуться в столичному палаці «Україна», з доповіддю виступить Голова Верховної Ради України І. С. Плющ. Для участі в ньому будуть запрошені й інші вищі посадові особи держави, народні депутати України, представники громадськості Києва і області.

На майдані Незалежності, в парках і скверах столиці пройдуть виступи концертних колективів, симфонічних та духових оркестрів, кращих колективів художньої самодіяльності. На стадіонах будуть організовані театралізовані вистави, у яких розповідатиметься про героїчну боротьбу українського народу за волю, власну державу. Вони ознайомлять з традиціями, мистецтвом всіх регіонів України, всіх народів, що проживають на її території. Як нам відомо, у храмах відбудеться святкова літургія, молитва за Україну.

Ми не вимагаємо від областей якоїсь інформації про святкування, покладаючись на їх ініціативу. Але до нас надходять відомості, що, як і торік, тут готуються найрізноманітніші святкові програми.

Отже запрошуємо на свято. Сподіваємося, що воно сприятиме активізації процесу розбудови незалежної держави, консолідації нашого суспільства, зміцненню громадянського миру і злагоди.

Бесіду вів Михайло МЕЛЬНИК.

Польовий стан

ОДИН ЗДАЄ, ДРУГИЙ ЧЕКАЄ

Фермер Микола Ладиненко із села Заводівка Березівського району ще задовго до жнив уклав із заготівельниками угоду, що продасть державі зі своєї ниви 35 тонн зерна, та по завершенню збиральних робіт продав 55 тонн. Надпланове пішло, як і передбачено умовами, за ціною в півтора раза вищою, ніж звичайна. Фермер підрахував: вигідно. І всі витрати відшкодує, і на насіння та добрива вистачить, і для своїх потреб залишиться.

До такого ж висновку — продавати хліб понад державне замовлення — прийшло й багато колективних господарств. Насамперед — Білгород-Дністровського, Роздільнянського, Саратського районів. І все ж загалом по області на елеватори поки що доставлено лише близько 600 тисяч тонн зерна, тобто 60 відсотків від держзамовлення. Що — не вистачає намолоченого? Ні, на сільських токах його ще тричі по стільки ж. І щодня все додається, бо північні райони ще ведуть збирання на останніх десятках тисяч гектарів. А затримка з виконанням угод на держзамовлення пояснюється, в основному, двома причинами.

По-перше, всюди гостра нестача пального. По-друге, є й «хитруни», які свідомо притримують зерно в надії пізніше продати його дорожче. Заготівельники, правда, нагадують: ви ж узяли під держзамовлення аванси. «То віддамо назад карбованці», — чують у відповідь. Але, шановні, не вийде, кошти доведеться повертати вже як комерційний кредит, виходячи з відповідних процентних ставок. Тобто суми їх, порівняно з тими, які брали у держави, зростуть десь у 2,4 рази.

Георгій ЧОРНОМОРСЬКИЙ.
Одеська область.

Місто Маріуполь

КОЛЕКТИВУ МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМБІНАТУ «АЗОВСТАЛЬ»

Щиро поздоровляю робітників, інженерний склад, керівництво комбінату з 60-річним ювілеєм провідного металургійного підприємства України.

З іменем «Азовсталі» пов'язані славетні сторінки нашої історії: післявоєнна відбудова, технічний розвиток усіх галузей народного господарства України.

Продукція вашого колективу має високу конкурентоспроможність у багатьох країнах світу. Творчий новаторський підхід до організації виробництва, удосконалення господарських і економічних відносин є добрим прикладом у здійсненні переходу промисловості України до ринкових умов господарювання.

Висловлюю впевненість, що колектив «Азовсталі» своєю новаторською, плідною працею зробить помітний внесок у справу розбудови нашої держави.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

У комісіях Верховної Ради України

Не тільки бурхливе життя суспільства, держави, але й природа вносить свої корективи в роботу постійних комісій Верховної Ради.

У зв'язку з наближенням зими, **Комісія з питань розвитку базових галузей народного господарства** розглядає проблеми і готує матеріали, пов'язані з підготовкою народного господарства до роботи в зимових умовах. Доповідь Кабінету міністрів з цього питання буде обговорено на найближчих пленарних засіданнях парламенту.

Крім того, в цій комісії завершили роботу над двома важливими документами — законопроектом про зв'язок, який у червні розглядався на сесії, але був повернутий на доопрацювання, та проектом закону про енергозбереження, що надійшов від Кабінету міністрів.

Комісія у справах ветеранів, пенсіонерів, інвалідів, репресованих, малозабезпечених і воїнів-інтернаціоналістів заклопотана підготовкою проекту закону про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку. Сьогодні в Україні практично діє законодавство колишнього Союзу, яке в ряді своїх положень порушує конституційні права ветеранів, пенсіонерів. У вересні — жовтні комісія намічає подати цей новий законопроект на розгляд восьмої сесії. Одночасно вона запропонує поданий проект закону про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту.

Проблеми соціального захисту військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу опрацьовує і **Комісія Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки**. Вона узгодила й узагальнила ряд пропозицій щодо змін і доповнень до такого закону і подасть їх восьмій сесії.

А ось над проектом воєнної доктрини ще йде робота, як і над проектом постанови Верховної Ради України про загальну структуру, чисельність, озброєння та матеріально-технічне забезпечення Збройних Сил України. Обидва законопроекти комісія має намір у вересні запропонувати на розгляд пленарного зібрання депутатів.

Законотворча робота постійних комісій Верховної Ради вже цілком підпорядкована напрацюванню документів на восьму сесію.

Прес-центр Верховної Ради України.

НЕ ПРЕМ'ЄРСЬКА ЦЕ СПРАВА

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

У ході розмов вашого кореспондента з учасниками наради вимальовалася досить-таки тривожна картина. Хоча по суті дивного у цьому нічого немає — представники Росії мали повне право (і вони з цього коректно скористалися) говорити з українською делегацією з позиції сильнішого. Бо на сьогодні не Росія, а Україна заборгувала своєму північному сусідові лише за нафту і газ майже 900 мільйонів доларів, або більше 850 мільярдів російських рублів. У Москві вже перестали вірити нам на слово, оскільки, обіцяючи впродовж кількох місяців сплатити борги, ми далі своїх слів не пішли.

Судячи з того, як дипломатично відповідали Віктор Черномирдін та Леонід Кучма на запитання журналістів щодо подальших поставок нафти, українська сторона залишилась, так би мовити, при своїх інтересах. Тобто «краники відкриють» лише тоді, коли наша держава погасить борг. Не хотілось би драматизувати ситуацію, але ми, здається, «приїхали». Тепер уряд і його Прем'єр розплачуються за благодушність народних депутатів, які з радістю спостерігали рожеві картини, що їм з факірською вправністю малював попередній Прем'єр та його команда. Ось вам і термінал, ось нафтоналивні судна, ось нафта з Близького Сходу. Злочинно згаяний час обертається нині для України трагедією, а для Леоніда Кучми — приниженням. Бо хоча в нього, судячи з усього, прекрасні стосунки з російським колегою, проте весь час ходити у прохачах принизливо, нехай і робиться це не для себе, а задля врятування щедрого врожаю, а в кінцевому результаті — народу України. І що міг відповісти Леонід Данилович главі російського уряду, коли той сказав, звертаючись до журналістів: «Де можна знайти державу, яка віддавала б усе безплатно? У якому магазині ви можете взяти товар, нічого не заплативши. Так нескінченно тривати не може. Адже нафтовикам теж потрібно з чогось жити...».

Однак слід віддати належне наполегливості урядової делегації. Зазнавши по суті фіаско у розв'язанні однієї проблеми, Леонід Кучма в ході переговорів з Віктором Черномирдіним, а потім під час зустрічі з Президентом Росії Борисом Єльциним зумів усе-таки зблизити наші позиції в деяких життєво важливих питаннях. Зокрема, щодо акціонування і створення спільних підприємств нафтової, газової, хімічної, машино- та авіабудівної галузей. Саме вони можуть дати Україні ті кошти, які необхідні для розрахунку за паливно-енергетичні ресурси. Велась мова і про поставки нафти і газу в рахунок нашого урожаю. Тобто про те, що Україна може розрахуватися за нафту і газ пшеницею та цукром. Нарешті підписано всі необхідні документи щодо 250 мільярдів рублів російського кредиту. Перші суми якого, сказав глава російського уряду, почнуть надходити в Україну вже 12 серпня. Це дасть можливість частково розрахуватися з російськими нафтовими та газовими компаніями.

У ході зустрічі з Борисом Єльциним досягнуто твердих гарантій компенсації за вивезені з України ядерні боєголовки. Натомість наша держава одержить ядерне паливо для АЕС. Підготовлено також ряд документів, які розглядатимуться під час зустрічі Бориса Єльцина та Леоніда Кравчука. Отже, візит української делегації безрезультатним аж ніяк не назвеш.

Однак, як зауважив один з глав уряду, на такому рівні слід займатися державними справами, а не обговоренням створення акціонерних компаній, постачання пального для підприємств тощо.

Справді, з цим не погодитися важко. Але що поробиш, коли живемо ми в такий час загальної безвідповідальності, що й прем'єрам на деякий час доводиться ставати постачальниками. Хтось же повинен і працювати, доки інші ведуть безпредметні й нескінченні дискусії.

Василь ТУГЛУК.
Київ — Москва — Київ.

ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

Президія Федерації профспілок України оприлюднила заяву, в якій висловлює свою позицію щодо проведення референдуму.

Економічна криза в суспільстві, говориться в заяві, продовжує поглиблюватися, що призводить до подальшого погіршення життя населення України. Підготовка до референдуму в цих умовах втягне органи державної влади, партії та громадські організації в нові політичні баталії, не сприятиме консолідації зусиль на вирішення життєво важливих економічних і соціальних проблем.

Федерація профспілок України підтримує звернення Президії Верховної Ради України про організоване проведення жнив, вважає за необхідне зосередитись нині на цьому та інших важливих економічних питаннях, а не на референдумі. Передбачені для нього кошти в сумі понад 20 мільярдів карбованців використати на забезпечення збирання вирощеного врожаю та соціальний захист населення. А наприкінці року провести дострокові вибори до Верховної Ради України і водночас референдум про довіру (недовіру) Президентові.

Профспілки наполягають, щоб це питання було розглянуто на сесії Верховної Ради найближчим часом.

Володимир ЧЕРКАС.

ЗАЯВА ПРЕС-СЕКРЕТАРЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Останнім часом у виступах деяких політичних діячів, засобах масової інформації досить часто, зумисно чи бездумно, фальсифікуються дії Кабінету міністрів України, перекручуються позиція та наміри Прем'єр-міністра України Леоніда Кучми щодо недавнього підписання у Москві главами урядів України, Росії та Білорусі заяви про намір створення економічного співтовариства. При цьому не обходиться і без старих, як світ, закулісних махінацій і «телефонного права». Особливо критичні пристрасті навколо цього питання розгорілися після того, як у газетах «Урядовий кур'єр» та «Голос України» було опубліковано один з проектів «Договору про створення економічного союзу (співтовариства)». Це стало підставою проведення 29 липня 1993 року «Круглого столу» політичних партій та громадських організацій, де частина учасників дискусії брутально паплюжила членів уряду України та його главу. Причому публікацію здійснено не з ініціативи редакцій і Прес-служби Кабінету міністрів. Більше того, опубліковано недосконалий робочий проект документу, що є лише пропозицією Російської Федерації. Надрукований текст попередньо не опрацьовувався фахівцями і, головне, не був обговорений на засіданні Кабінету міністрів, до нього не були внесені численні зауваження, доповнення та поправки, без яких уряд України не має можливості погодитися із текстом Договору.

Оскільки проблеми нинішніх економічних зв'язків та їх ефективності, питання інтеграції економіки, надзвичайно важливі, дійсно стратегічні для молодої Української держави, їх тенденційно або відверто брехливо намагаються використати у брудній політичній кухні деякі політики і журналісти. Вони зображують дії Прем'єр-міністра України як його особисту позицію, як такі, що суперечать загальнодержавній політичній лінії та інтересам України, документам, під якими стоїть підпис Президента нашої держави.

У зв'язку з цим уповноважений заявити таке:

1. Дії Прем'єр-міністра України Леоніда Кучми спрямовані на поглиблення економічних взаємозв'язків і поглиблення економічної інтеграції, є прямим виконанням доручення урядові України, яке містить Декларація глав держав — учасників Співдружності Незалежних Держав та інші документи, що були підписані 14 травня ц. р. президентами держав, в тому числі і від України — Президентом Леонідом Кравчуком. Зокрема, в цих документах було записано: «поручить главам правительства государств — участников Содружества организовать работу по подготовке соответствующих проектов документов...», а також «Главы государств — участников Содружества считают необходимым в этих целях сконцентрировать усилия своих правительственных структур, органов Содружества на подготовку в ближайшее время соответствующих документов и осуществлении практических шагов...».

2. Прем'єр-міністр України Леонід Кучма уже неодноразово заявляв і нині підтверджує свою позицію в тому, що він ніколи не підпише жодного документу, спрямованого проти інтересів українського народу або документу, який би хоч у чомусь нехтував суверенітетом держави України.

Але лінія на поновлення та дальший розвиток взаємовигідних економічних зв'язків, щоб там не говорили часто далекі від економіки і справжніх людських потреб політики різного гатунку та забарвлення, об'єктивно відповідає інтересам молодої Української держави, інтересам кожної сім'ї, кожного громадянина нашої країни.

До того ж, і на цьому принципово важливо наголосити, Леонід Кучма підписав лише заяву глав урядів, тобто декларацію про наміри — документ, що не має жодних правових наслідків, не потребує узгодження з парламентом, а тільки свідчить про напрямок діяльності уряду щодо відновлення саме економічних зв'язків. Проекти документів — договорів і угод нині уточнюються, доробляються із врахуванням думок, позицій, точок зору представників усіх гілок влади України, Росії та Білорусі.

3. Обговорення, а також критика практичних кроків уряду України, як і уряду будь-якої країни світу, має здійснюватися вільно усіма політичними силами, партіями, громадянами, але без перекручень та свідомого фальшування. Прес-служба Кабінету міністрів і надалі відповідним чином реагуватиме на всі спроби необ'єктивного чи свідомо фальсифікованого висвітлення політики уряду та позиції його глави.

Дмитро ТАБАЧНИК,
Прес-секретар Кабінету міністрів України.
10 серпня 1993 р.

Продиктовано в номер

У Харкові розпочато продаж комунального майна

Фонд міського майна спільно з товарно-сировинною біржою «Україна» провели перший харківський аукціон по продажу в приватну власність нерухомого комунального майна міста. На торги було виставлено 11 підприємств. В основному це ресторани, кафе, будинки побуту, ательє та перукарні центральної частини міста. Продано 9 підприємств, 2 — знято з аукціону. Як повідомив на прес-конференції директор фонду міського майна Анатолій Савчук, сума від продажу нерухомості склала 1 мільярд 632 мільйони карбованців, що в 40 раз більше очікуваних ставок.

Ще один фронт?

Створити Український національний фронт (УНФ) закликало політичне об'єднання «Державна самостійність України».

З цією пропозицією об'єднання звернулося до Організації українських націоналістів, Української консервативної республіканської партії, Всенародного Руху України та інших споріднених організацій. Усвідомивши загрозу, що нависла над державою, говориться у зверненні, необхідно провести організаційну нараду проводів, сформулювати тези спільної ідеологічної платформи, визначити дату проведення установчих зборів УНФ, утворити комітет по проведенню цих зборів.

Соціалісти підтримують профспілки

Своє ставлення до всеукраїнського референдуму з питань довіри Президенту та Верховній Раді висловили на консультативній нараді незалежних галузевих профспілок Донеччини їх голови, а також керівники місцевих осередків партій певного спрямування — ліберальної, соціалістичної, комуністичної, Партії праці, Громадянського конгресу України. Частина партій і рухів області — за обов'язкове проведення референдуму, згідно якого профспілки матимуть право висувати своїх кандидатів на виборах.

Через тиждень планується провести другий етап консультативної наради, де має бути вироблене остаточне ставлення спілки незалежних галузевих профспілок Донеччини, партій та рухів, що діють в області, до всеукраїнського референдуму.

Ідуть ліки з Франції

Управління охорони здоров'я Сумської області домовилось з колегами із французького міста Муєнвіль стосовно поставки дефіцитного медичного устаткування та препаратів, на загальну суму 400 тисяч доларів. Для того, щоб доставити партію товарів із Франції, потрібно 20 тисяч доларів або 120 мільйонів карбованців, відшукати які зголосились п'ять сумських фірм.

70 мільйонів за котлету...

На Полтавщині відбувся перший аукціон з продажу права на оренду підприємств комунальної власності. Результати перевершили найоптимістичніші прогнози. Так, за чоловічу перукарню «Тюльпан» виручено лише 900 тисяч, а от «Котлетна» потягнула аж на 71 мільйон карбованців. Далеко не гливким виявився перший млинець! На черзі аукціон у Кременчузі.

Нащадки князя плакали

На Херсонщині у приватній поїздці побували нащадки князя Трубецького, колишнього власника виноградників у селі Козацькому. Троє братів — Володимир, Михайло і Олександр — не могли приховати свого хвилювання від зустрічі з землею предків. У Франції, де живуть Трубецькі, вони досягли високого соціального становища, однак, за словами одного з гостей, жодна з цивілізованих принад Парижа не вистоїть проти чарівних краєвидів дніпровського села.

Зверніть увагу

«Східний часопис» — щотижня

Побачив світ перший номер щотижневика «Східний часопис». Спочатку це незалежне регіональне видання виходило раз у два місяці, далі — щомісяця. І ось тепер читач буде мати змогу зустрічатися зі своєю газетою ще частіше. Український «СЧ» з дня свого заснування твердо стоїть на державницьких позиціях, що у східних областях України справа нелегка.

— У нас до цих пір немає своєї робочої кімнати, телефону, сутужно із папером, — говорить заступник редактора «СЧ», голова обласного осередку Товариства української мови імені Т.Г.Шевченка Володимир Білецький, — Та попри всі негаразди, об'єктивні і штучні, до кінця року якось дотягнемо. Сьогодні тижневик вже виходить 10-тисячним тиражем. Його читають і передплачують на Донеччині, Луганщині, в усій Україні і за її межами. І в нас є свій ревний читач. А це, гадаю, головне натепер.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

В Академії технологічних наук

ПОДАРУНОК «НА ВИРІСТ»

Великі комбінатори нашого рідного посткомуністичного суспільства винайшли безліч шляхів ненадходження іноземної гуманітарної допомоги до своїх адресатів. Не гребують не лише приношеними джинсами й білизною, а й медикаментами для дітей з Чорнобильської зони. Привласнюють, розкрадають, перепродують... Втім, сьогодні це вже нікого не дивує. Дивують скоріше вчинки, подібні до ось цього. Німецьке підприємство «Медсерв» (Лейпціг) недавно подарувало Академії технологічних наук України наркозну установку системи «Медиморф II». Замість того, щоб обмежитись вдячними реверансами, вчені України вирішили закупити технологію виготовлення цього гостродефіцитного апарата і налагодити його серійне виробництво в Києві. Про перспективи українсько-німецької співпраці в галузі наукової медицини розповідає віце-президент Академії технологічних наук України Василь Кривулько:

— Наші медичні заклади щороку потребують понад чотири тисячі наркозних установок. Досі ми закупляли їх в основному у Росії. Тепер же наші сусіди вимагають за поставки валюту на рівні світових цін. Притому, що якість їхньої медичної продукції далека від світових стандартів. Тобто я хочу підкреслити, що проблема, яку Академія технологічних наук взялася вирішити разом з «Союзом-Чорнобиль» України, Міністерством охорони здоров'я, київським заводом «Алмаз» — болюча, нагальна.

Сьогодні німецькі апарати для наркозу системи «Медиморф II» проходять апробацію в Київському науково-виробничому об'єднанні швидкої допомоги та медицини катастроф, НДІ урології та інших наукових закладах. Уже проведено два «круглих столи», за якими вчені висловили свої попередні думки з приводу запропонованого устаткування. Сподіваємося, що остаточні висновки експертів будуть уже на початку вересня. Нині ж ми маємо всі передумови для майбутньої плідної співпраці з німецьким підприємством «Медсерв»: нову технологію, виробничу базу заводу «Алмаз», кваліфікованих фахівців, зрештою, замовників. Ними, за прогнозами Академії технологічних наук, стануть не лише клініки України, а й медичні заклади близького зарубіжжя, Китаю, Туреччини.

Катерина КІНДРАСЬ.

Цивільні обурені, військові ображені...

Конфлікт

Наші люди, налякані численними екологічними бідами, не дуже довіряють висновкам компетентних комісій. Зокрема; жителі села Батятичів Кам'янко-Бузького району не прислухалися до комісії за участю спеціалістів обласної санепідстанції і санітарно-епідеміологічного загону ПрикВО. Комісія на вимогу громади провела заміри електромагнітного випромінювання військового радіолокатора й з'ясувала, що воно не перевищує санітарних норм.

Жителі села стривожені, бо двох місцевих школярів вразила загадкова хвороба — облисіння. На сільському сході висунуто ультиматум: 1 вересня військовий радіолокатор має припинити роботу. А військові ображені, бо дехто з сільчан погрожує відключити світло в дислокованому тут підрозділі, де служать свої ж українські хлопці. Медики ж вважають, що облисіння спричинене органічними захворюваннями. До речі, з початку цього року в обласній спеціалізованій лікарні від облисіння лікувалося 16 дітей з різних районів області.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Приватизація

Мільярди від ... політпросвіти

Приватизація нерухомості в Одесі почалася з сенсації: перший же об'єкт реалізовано за астрономічну, як на недавні мірки, суму — 3 мільярди 30 мільйонів карбованців. На стільки «потягнув» недобудований (лише 28 відсотків готовності) будинок політпросвіти колишнього обкому компартії. А придбав його комерційний банк «Україна». При цьому обумовлено, що він зобов'язаний завершити спорудження будинку вже до 1995 року, а потім протягом п'яти років підраховувати обласній Раді народних депутатів 30 процентів своїх прибутків на соціальні потреби області. Банк зобов'язано також субсидіювати завершення спорудження онкологічного центру в сумі майже 848 мільйонів карбованців.

Отакі «кабальні», здавалося б, умови не відштовхнули банкірів. Адже вони придбали під свою установу об'єкт у центрі міста, в його приморській зоні, одержавши при цьому в своє розпорядження ще й півтора гектара землі. Все це, вважають, досить швидко компенсує витрати.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Економлю на хлібі, але емігрувати не збираюсь

Реалії

Якби у вас була можливість емігрувати, чи скористалися б ви нею? З таким запитанням Український науково-дослідний інститут проблем молоді звернувся до студентів 24 вищих навчальних закладів України. З 1.195 респондентів 14,4 відсотка відповіли однозначно: так; 17,2 — скоріше так, ніж ні; 20,8 — скоріше ні, ніж так; 21,8 — категорично проти будь-яких еміграцій.

Не останню роль у бажанні знайти кращу долю відіграє, очевидно, матеріальне становище студентів: лише 4 відсотки з них не відмовляють собі ні в чому, тоді як 34,5 змушені економити навіть на їжі та одязі.

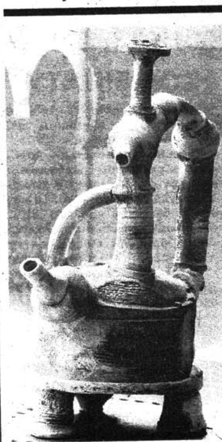
Коротко

ПИЛИПОВА СВИТКА

Згідно з даними Міністерства статистики України, на промислових підприємствах зростає парк морально та фізично застарілого обладнання. 13 відсотків його експлуатується понад 20 років. Вартість цього обладнання складає 259,6 мільярда карбованців. Торік витрати на його підтримку в робочому стані склали 118,6 мільярда карбованців, тобто 43 відсотки всіх капіталовкладень, витрачених на розвиток промисловості.

УНІАН.

Фотофакт

Ось такі чайники

У виставочному залі, що по вул. Червоноармійській, — виставка «Чайник-93». Здавалося б, про що тут говорити, банальна річ повсякденного вжитку... Але 120 чайників, котрі представлено тут, можуть обеззброїти будь-якого скептика. Глина, фаянс, порцеляна — це лише сировина, з допомогою якої 60 майстрів з різних міст України реалізували свої творчі задуми. Різноманітність ... об'єднує лише саме функціональне призначення чайника.

На знімку: фрагмент композиції «Чайна гегемонія»

Автор Наталя Дикарьова.

Київ.

Виставки

Київські мотиви Катерини Раскіної

В галереї «Київ» Київської спілки художників проходить виставка графіки Катерини Раскіної. Склалося так, що, закінчивши архітектурний факультет Київського державного художнього інституту, К.Раскіна заробляла на життя плакатною графікою. Майже ... років писала «для себе». І ось ... раннями її сина влаштовано першу персональну виставку 65-річної художниці. Київські мотиви в роботах К.Раскіної повертають відвідувача у місто шістдесятих: то буяюче зеленню, то засніжене, святкове чи замріяне, але однаково зігріте теплом закоханого погляду.

Ганна РОМАНЦОВА.

Новини культури

Вінок із 105-ти квітів

Культура зближує народи. Це, зокрема, підтвердив обласний фестиваль українського мистецтва «Барви рідного краю», в якому, звичайно ж, брали участь не тільки українці, а й представники інших 105-ти національностей, що населяють Луганщину.

Тепер от і українці можуть показати, що і вони не байдужі до мистецтва своїх земляків, чиї корені ведуть до далеких країв. Згідно розпорядження представника Президента України в області Е.Хананова, з листопада нинішнього по 10 квітня наступного року пройде обласний фестиваль національних культур «Сузір'я дружби». Завершить його великий заключний концерт переможців і виставка творів народних майстрів.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

СИТУАЦІЯ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ПАТОВОЮ

У парламентах світу

Громадяни Молдови вже готові були вигукнути: «Король помер, хай живе король!» Та після невдалої спроби ратифікувати договір про приєднання до СНД очікуваного саморозпуску парламенту не сталося.

Така криза не вперше паралізує найвищий законодавчий орган республіки. І, як правило, в той момент, коли розглядається кардинальне для держави питання. Аналогічна ситуація спостерігалася наприкінці минулого року, після того як до порядку денного чергової сесії за наполяганням Президента було внесено питання про референдум з приводу незалежності республіки. Хоча переважна більшість підтримала тоді М.Снєгура, опозиція виграла. Неучасть у роботі парламенту депутатів від Придністров'я та час від часу гагаузів, що приєднуються до них, стало дуже до речі для фракції Народного фронту та депутатських груп, які стоять з нею на одній платформі. Річ у тім, що відлік у голосуванні завжди ведеться від загальноспискового складу. Тобто планка, що враховує 50 «мертвих душ», завжди тяжіє над більшістю, даючи змогу меншості блокувати питання, навіть не докладаючи до того особливих зусиль. А позбавити депутатських повноважень придністровців депутати не наважуються, вважаючи, що тим самим визнають самопроголошену на лівому березі Дністра республіку.

Питання про входження Молдови до СНД ще раз підтвердило неспроможність фактичної більшості в парламенті республіки. Не добравши чотирьох голосів, необхідних для ратифікації алма-атинської угоди, найчисленніша фракція, аграрники, зрозуміла, що за нинішньої розстановки сил та за постійного дефіциту працюючих депутатів, розраховувати на проведення будь-якого хоч у якійсь мірі важливого питання їм не доводиться. Парламентарії від Народного фронту також не в змозі більше грати свою гру, проте цілком можуть блокувати будь-які рішення більшості.

Президент Молдови, виступаючи на парламентському засіданні, відкрито заявив про необхідність проведення нових виборів законодавчої влади. До нього приєднався спікер парламенту П.Лучинські. Він запропонував призначити на вересень референдум з питання про вибори, потім затвердити нову Конституцію, а опісля на початку наступного року провести парламентські вибори на багатопартійній основі.

Незважаючи на все це, один з лідерів опозиції Г.Гімпу вважає: парламент спрацював загалом непогано, судячи з кількості прийнятих постанов, однак ефективність роботи оцінюється не кількістю прийнятих постанов, як це було за колишньої партійної структури. Населенню нічого не залишається, як самому про себе подбати.

Про те, що Молдову, яка опинилася за рамками СНД, чекає сувора зима, сьогодні кажуть усі. В селах підприємливі селяни заготовлюють виноградну лозу, щоб топити нею. Городянам же не позаздриш. Електроенергія, газ, бензин — усе це вже в найжорсткішому дефіциті. А взимку?

А поки що президія парламенту оголосила канікули до осені. Політичні оглядачі в Молдові, між тим, сумніваються, що вересень внесе протверезну прохолоду в загострену серпнем політичну обстановку.

Світлана ЧАЛА.
Кишинів.

Вістки із діаспори

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА В АВСТРАЛІЇ

А саме вироби львівських майстрів були представлені на виставці «Народне мистецтво Львівської області», яка проходила в Музеї українського мистецтва в Мельбурні.

Крім традиційних і стилізованих рушників, серветок, національного одягу із Львівщини, були й роботи австралійських майстринь українського походження.

Допомогла влаштувати цю виставку Українська громада Австралії.

ПІДТРИМКА ДИПЛОМАТАМ

Фундація підтримки дипломатичних представництв України створена українською діаспорою в США, інформує газета «Свобода» (Джерсі-Сіті). Мета її — допомогти розбудові мережі дипломатичних представництв нашої держави. Нещодавно за сприяння Фундації в Українському інституті Америки відбулися музичні вечори. Кошти, зібрані під час цього заходу, зазначає газета, підуть на потреби дипломатичної служби України в Нью-Йорку. Представник України в ООН Віктор Батюк, який був присутній на вечорі, тепло подякував членам Фундації за підтримку.

У ГАРВАРДСЬКОМУ ЖУРНАЛІ — ДАТА

П'ятнадцятирічний ювілей відзначив журнал «Гарвардські студії українознавства», що видається Українським науковим інститутом Гарвардського університету (УНІГУ). Цей часопис репрезентує й популяризує науку в західному науковому світі. Його існування стало можливим не лише завдяки наполегливій науковій праці «українського Гарварду», але й завдяки щедрості спонсорів.

Гортаючи зарубіжну пресу

КУРС РЕФОРМ ПЕРЕГЛЯДАЄТЬСЯ

Після прийняття Верховною Радою рішення про припинення дії указу Президента про приватизацію Борис Єльцин опинився у справжній круговій облозі консервативних сил. Багато хто із західних спостерігачів передбачає, що в майбутньому Президент Росії планує відмову від нинішньої політики. У зв'язку з цим існує небезпека, що будуть відправлені у відставку заступники глави уряду Борис Федоров і Анатолій Чубайс, які представляють у кабінеті реформаторські сили, а спрямовані на перехід до ринкової економіки реформи зазнають значного перегляду.

Очевидно, кампанія проти проекту нової Конституції використовується консерваторами головним чином для підриву позицій Президента Єльцина. Це ж має на меті й недавнє рішення Центрального банку про обмін грошових купюр, що являє собою в першу чергу політичний крок... Нова економічна програма, ухвалена на засіданні уряду, свідчить про те, що ініціатива в проведенні економічних реформ тепер переходить від реформаторських сил до прем'єр-міністра Черномирдіна та першого заступника прем'єра Лобова.

«Токіо сімбун» (Японія).

Погляд

Відоме прислів'я — вустами дитини говорить істина — цього разу можна перефразувати так: на місці, де колись безтурботно гралися дітлахи, плідно працюватимуться державним мужам. Тим паче, що знаходиться воно поруч зруйнованої берлінської стіни — символу відродженої єдиної Німеччини ***(на знімку)****. Справді, тут у самому центрі Берліна, на місці дитячого майданчика незабаром розпочнеться зведення будинку федерального уряду. Вже виділено кошти, затверджено проекти. Однак німецька громадськість, очевидно, хоче скоріше бачити своє керівництво в історичній столиці держави. Чи не тому й звинувачує нинішній уряд у зволіканні з будівництвом і переїздом до Берліна.*

Фото ДПА.

Отакої!

І собаки покусали посла...

Смуга невезінь у житті посла Литви в США Стасіса Лозорайтиса, здається, дуже затягнулася. Спочатку фіаско на виборах Президента Литви, в яких він брав участь як один з кандидатів на цей пост; потім за наказом литовського Президента — усунення його з посади посла в США та під тиском певних верств литовської громадськості, за наказом того ж А. Бразаускаса, відновлення його на колишньому посту — поки не підшукають підходящої кандидатури.

Та на цьому лихі пригоди С. Лозорайтиса не скінчилися. На початку серпня у Вашингтоні з ним стався випадок, що якоюсь мірою можна віднести до розряду курйозних. Так, уночі з першого на друге серпня в сад посольства Литви у Вашингтоні заліз юнак, який підозрюється поліцією у скоєнні злочину. Співробітники спецслужби, завдання якої — охорона іноземних місій у США, попросили дозволу ввійти у двір посольства та обстежити сад. Під час проведення акції вони використовували собак. А саме у цей час Стасіс Лозорайтис вийшов у сад, і йому в ногу вчепився собака. Як повідомляють добре поінформовані джерела, було ушкоджено кровоносні судини на нозі. Лозорайтиса було негайно доставлено до лікарні, де йому наклали шви. З приводу того, що трапилося, перед послом телефоном вибачилися американські службові особи, лікарі ж порадили йому хоча б тиждень полежати в ліжку, щоб уникнути можливих ускладнень.

Надія ДОРОНІНА.
Вільнюс.

Експрес-інформація

Ліпше за столом, ніж в окопах

16 серпня до Києва на запрошення міністра оборони України Костянтина Морозова прибуває федеральний міністр оборони ФРН пан Фолькер Рюе. Триденна програма візиту міститиме низку зустрічей з керівниками держави та збройних сил. Передбачається також підписання угод між міністерствами оборони наших країн про співробітництво у військовій галузі та про умови взаємного забезпечення офіційних та робочих візитів. Відбудеться спільна прес-конференція обох міністрів.

Канадські долари — на стіни Михайлівського собору

Всеканадський комітет по збиранню коштів для відродження славетного Михайлівського собору очолив адвокат з Гамільтона Віктор Роєнко, уже відомий в Україні своєю доброчинною діяльністю. Саме він був ініціатором створення серед української громади Канади фонду для відродження Канева, збирання гуманітарної допомоги Ладижинській лікарні на Черкащині — від сучасної медичної апаратури до звичайнісіньких білих халатів. Нинішню посаду «генерального скарбника» пан Роєнко обійняв на прохання Української всесвітньої координаційної ради.

Пообіцяли

«Керівництво моєї країни не надаватиме допомогу збройним формуванням таджицької опозиції, які здійснюють провокації на афгансько-таджицькому кордоні», — заявив міністр закордонних справ Афганістану Х.Арсалла в Душанбе на переговорах з главою зовнішньополітичного відомства Таджикистану Р.Алімовим. Афганський міністр вчора також зустрівся з главою таджицького парламенту Е.Рахмоновим. Сторони обговорили питання врегулювання двосторонніх відносин.

Тиск на сербів посилюється

НАТО все ж таки застосує силу проти збройних загонів сербів, якщо вони не залишать захоплені ними висоти Белашниця й Ігман довкола Сараєва. Про це під час зустрічі з журналістами повідомив держсекретар США У.Крістофер. У свою чергу лідер боснійських мусульман А.Ізетбегович заявив, що не братиме участі в мирних переговорах у Женеві, якщо виведення сербських угруповань не відбудеться протягом одного-двох днів.

Віце-президент поспішає

До проведення дострокових виборів Президента і Верховної Ради Росії закликатиме на черговому з'їзді Рад країни віце-президент О.Руцькой. Під час виступу в Смоленську він також наголосив, що це треба зробити якомога швидше, щоб ліквідувати двовладдя в державі. За його словами, Росія наближається до того стану, «коли витягти з прірви її буде вже неможливо».

Заохочують інвестиції

Завершився дводенний візит Ф.Кастро в Колумбію. Виступаючи на прес-конференції після бесіди з колумбійським Президентом Ц.Трухильо, кубинський лідер заявив, що практично будь-яка галузь економіки Куби відкрита для іноземних інвестицій. Найбільш перспективною, на його думку, є видобувна промисловість.

Тим часом, як повідомив представник зовнішньополітичного відомства Канади, уряд його країни скасував заборону на допомогу Кубі в рамках двосторонніх програм.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

НАФТОТЕРМІНАЛ: ПРОТИСТОЯННЯ, СУМНІВИ

Так, мова знову про спорудження нафтоперевалочного комплексу поблизу Одеси. І хай вибачить прискіпливий читач: повернення до теми, яка вже набила оскому, зовсім не зайве. Надто важлива вона як для всієї України, так і для окремого регіону.

26 червня уряд прийняв постанову № 482 «Про будівництво нафтоперевалочного комплексу в районі міста Одеси». У ній ідеться, по суті, не про саме будівництво, а лише про те, що Держкомітет з нафти і газу спільно з відповідними міністерствами й створеною урядом експертною комісією мають завершити експертну оцінку пропозицій, одержаних від іноземних фірм, щодо спорудження морської частини першої черги нафтотерміналу за умови залучення валютних коштів іноземних кредиторів чи інвесторів під гарантії українського уряду. Визначено було й термін. Дещо несподіваний: один тиждень.

В Одесі рішення викликало нову хвилю пристрастей і безліч запитань депутатів і недепутатів. Назвемо головні з них. По-перше, на обох сесіях облради, що розглядали проблему терміналу, високопоставлені представники уряду — голова Держкомнафтогазу Михайло Ковалко, тодішній віце-прем'єр Юлій Йоффе, інші «агітатори» за спорудження комплексу — одностайно твердили: зволікання з виділенням земельної ділянки стримує оголошення міжнародного конкурсу на право взяти участь у будівництві. Як тільки дасте згоду на відведення землі — ми одразу ж надамо інофірмам відповідну документацію, запросимо їх до конкурсу. Потім разом з вами відберемо найкращий в економічному й екологічному відношенні проект, і хай пани капіталісти будують — на благо регіону й України в цілому. І раптом — отой тижневий строк. Чи це не профанація міжнародного конкурсу? По-друге, чому уряд зовсім не згадав про пункт другий постанови Верховної Ради, де сказано: «Доручити Кабінету міністрів України розробити комплекс заходів, що спрямовані на зниження забруднення північно-західної частини Чорного моря в районі м. Одеси»? Врешті-решт, саме до розробки і здійснення таких заходів зводилися й вимоги обласної Ради, коли вона відмовляла у виділенні землі. То що, їх до уваги не взято?

Ребуси з боку уряду на цьому не припиняються. Через місяць після тієї постанови з'являється нова — за номером 568. У ній сказано: «Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету міністрів України від 26 червня 1993 р. № 482 «Про будівництво нафтоперевалочного комплексу в районі міста Одеси». Так-так отієї самої, де йдеться про тижневий термін.

В такій ось обстановці пристрасті навколо терміналу цілком логічно не тільки не стихають, а й дедалі розгораються. Люди, більш-менш помірковані, пропонують свої варіанти розв'язання енергетичної кризи в Україні. Вони, зокрема, ставлять під сумнів доцільність такої великої потужності майбутнього терміналу — 40 мільйонів тонн нафти на рік. Це, кажуть, загальна максимальна потреба, до того ж — явно завищена. Коли налагодити більш глибоку переробку нафти, впровадити суворіший режим економії, то вистачило б, мовляв, і 20—25 мільйонів тонн.

До речі, в Одесі нещодавно відбулася вельми цікава й обнадійлива зустріч місцевих науковців та спеціалістів, які займаються важким кранобудуванням, з представниками Сургута: домовлено про розробку й випуск для Сибіру унікальної гідроприводної бурової установки нового покоління. Нова установка дасть можливість швидше й успішніше відновлювати роботу законсервованих свердловин та освоювати нові нафтоносні промисли, що передбачено угодою між урядами України й Росії. А це гарантуватиме надходження із Сибіру до України 16—17 мільйонів тонн нафти. І тоді, зійшлися на думці учасники зустрічі, можна буде обмежитися спорудженням під Одесою терміналу в два з лишком рази меншою потужністю, ніж передбачається тепер. А водночас — винести за межі міста існуючі нафтогавань та супутні їй об'єкти.

Щодо долі сучасної нафтогавані, є й інші думки. Вона, мовляв, цілком може стати альтернативою передбачуваному терміналу, слід лише її реконструювати та модернізувати. Спеціалісти Одеського морського порту розробили у зв'язку з цим свої пропозиції. Вони виходять з того, що Україні морським шляхом треба завозити не всі 40 мільйонів, а лише 12—20 мільйонів тонн сирої нафти. А такі обсяги, мовляв, можуть бути реально освоєні існуючим нафтоперевалочним комплексом. І перераховують, що для цього слід зробити. Не будемо вдаватися в деталі модернізації та реконструкції — то справа спеціалістів. Вкажемо лише, що за їхніми оцінками на ті будівельно-монтажні роботи, здійснювані вітчизняними організаціями, піде 3—4 роки. Постає, однак, ряд запитань. Чи не перетвориться реконструкція в черговий «довгобуд»? Адже теперішні можливості наших будівельників відомі: бракує матеріалів, коштів, робочих рук. А іноземні фірми беруться спорудити термінал за лічені місяці, пустити його в дію вже наступного року. Далі: де взяти валюту? На новий термінал кредити обіцяють іноземні банки, а на реконструкцію старого власними силами їх навряд чи хтось з-за кордону дасть. І ще одне: чи не продовжимо тим самим стару екологічну хворобу Одеси — наявність у межах міста нафтогавані, нафтобаз та переробного заводу, які до 2005 року, за рішенням тієї ж обласної Ради, передбачено винести за межі міста?

Є в Одесі й украй непримиренні, так би мовити, сили, що закликають до протистояння спорудженню терміналу усіма засобами. Зайве, мабуть, доводити, що такі спеціальні питання вирішуються не на референдумах, не страйками, а тільки фахівцями з участю владних структур. Лише тоді можливі й виваженість, і всебічність.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ДАЛИ ДІВЧАТАМ ВОЛЮ

...І нікому не потрібне конструкторське бюро «Трикотажпроект» перетворилось в одне з найпопулярніших в Запоріжжі малих підприємств.

Крок за кроком йшли дівчата до цієї перемоги. Незважаючи на скепсис колишнього начальства з облпобутуправління, взяли підприємство в оренду, викупили обладнання й почали працювати. За рік, завдяки творчому підходу, налагодили випуск модного трикотажного одягу. Моделі, що випускались малими партіями, швидко знаходили покупців. Заробили дівчата трохи грошей... і вирішили приватизувати своє підприємство. Із загальної суми викупу в один мільйон 879 тисяч карбованців чималу вже сплатили.

Сьогодні й директор МП Лариса Цвєткова й Емма Охлопкова (на знімку), й усі їхні подруги почувають себе власниками підприємства. І робота в них іде краще, ніж учора.

Отже, і доходи у них будуть стабільні, і заробітки високі. Тепер не держава про них дбатиме, а навпаки, вони про неї. Щасти вам, дівчата.

Фото Бориса ДВОРНОГО. (Укрінформ).

ЗНЕВАЖАЮТЬ ЗАКОНИ. І ЗНЕВАЖАТИМУТЬ...

Конфлікт

Один з керівників Інституту харчової хімії і технології заявив у судовій інстанції: «Я плюю на закони як людина і як юридична особа». Хоч як дивно, це йому вдається....

Як не по конях, то хоч по голоблях — так і хотілося б зробити цей публіцистичний вислів І. Франка лейтмотивом розповіді, коли б усе ж таки не ті реальні збитки, що їх завдає малому державному підприємству «КРЕОМА» керівництво названого інституту. З жовтня минулого року його керівники не дають працювати на орендованих у них площах МП «КРЕОМА» (договір про оренду № 10—92 від 1 жовтня 1991 року строком на десять років), нехтуючи рішення арбітражного суду Києва і Вищого арбітражного суду України. Щоразу вишукуючи для відстрочки виконання судових рішень нові й нові надумані причини. Але, зрештою, збитків на 7,5 мільйона карбованців зазнає не лише МП «КРЕОМА», яке виробляє сорбенти та препарати сорбційно-детоксикаційної дії. Збитків завдано і всім нам, хто живе в радіаційно забруднених зонах, на екологічно неблагополучних територіях і хто роками чекає на ці сорбенти.

Невже потреби хворих дітей, постраждалих від аварії на ЧАЕС, колишніх афганців не хвилюють керівників інституту? Схоже, що ні. У відповідь на простодушний аргумент директора МП «КРЕОМА» доктора хімічних наук Ю. Шевченка, що, мовляв, дайте нам можливість працювати для людей, один з керівників інституту цинічно заявив: «А яких людей ти маєш на увазі?».

А от яких людей пошановує керівництво інституту, тепер розвидніється. Сам інститут народився лише торік на базі Київського НДІ «Синтез і екологія», саме з яким МП «КРЕОМА» уклало договір про оренду приміщення. І саме на цих виробничих площах передбачалося виробляти для України по 300 тонн на рік сорбентів, вкрай потрібних для лікування хвороб печінки, нирок, шлунково-кишкового тракту, інших недуг, пов'язаних із загальною інтоксикацією організму та радіаційним ураженням, зокрема із гнійно-септичними ранами, опіками, виразками, тощо. Висока ефективність цих препаратів доведена широкою клінічною практикою. Застосовувати їх дозволив фармкомітет Міністерства охорони здоров'я України.

«То в чому ж річ?» — запитає здивований читач. Є законний договір на оренду приміщення (бо згідно із Законом України про оренду майна державних підприємств зміна орендодавця не тягне за собою припинення чи зміну договору оренди), є бажання виробника давати продукцію.

А річ у тому, що новостворений інститут в особі директора В. Боровського категорично відмовив у наданні орендарям їх законних площ, якими став активно опікуватися сам. Як? Самовільно відчинивши склади МП «КРЕОМА» та інші виробничі приміщення, вивіз звідти лазерні установки, різну апаратуру та інші матеріальні цінності. Співробітників МП директор інституту своїм наказом заборонив пускати на орендовані території. Орендар змушений був звернутися до суду. І поки більш як півроку йдуть судові засідання, з-під пера судочинців одні за одними виходять ухвали і рішення про негайне звільнення приміщень на користь позивача, про відшкодування збитків за вимушений простій установки, що виготовляє сорбенти, керівництво інституту не сидить, склавши руки. Є у судовій справі позитивний відгук про діяльність і продукцію МП «КРЕОМА» президента АН України Б. Патона — інститут заручається підтримкою одного з віце-президентів Академії; є схвальний лист на користь підприємства з міського департаменту охорони здоров'я — інститут організовує лист на свій захист за підписом депутатів Верховної Ради України.

Але чого це депутати почали захищати того, кого суд визнав за винного? З'ясовується, що у В. Боровського вже є певний досвід звертання за підтримкою до депутатського корпусу. Свого часу науково-виробничий центр, очолюваний В. Боровським, був співзасновником фірми «Арніка». «Арніка», пообіцявши здавачам зерна натомість засоби захисту рослин від бур'янів, переробила 57933 тонни кондиційного зерна на 40 тисяч тонн горілки «Столична» та 14570 тонн спирту, продала їх за валюту. Як сказали у Прокуратурі України нині проти «Арніки» порушено кримінальну справу. Керівники інституту звернулися до Вищого арбітражного суду. Наглядова колегія його виносить постанову за підписом заступника голови Вищого арбітражного суду С. Демченка, у якій визнає рішення арбітражного суду Києва як справедливе, тобто задовольнити всі претензії позивача. Не звертаючи уваги на поразку, відповідач знову стукає у двері Вищого арбітражного суду. І... одержує рішення арбітражної наглядової колегії, але вже за підписом першого заступника голови Вищого арбітражного суду, про зупинення дії свого ж рішення на час додаткової перевірки.

Складається враження, що і в суді закон... як дишло... Бо що ж виходить: ліва рука відміняє рішення, написане правою? І доки існують такі лазівки, то декотрим таки вдається плювати на закони.

Хоч як прикро, а мусимо визнати: за кволого закону дістається і коням, і голоблям... Усе ж хочеться вірити, що рішення Вищого арбітражного суду залишиться чинним, бо це в інтересах і постраждалих, і всіх громадян України.

Тетяна ФЕДОРЕНКО, журналіст.

ДЕ П'ЮТЬ, ТАМ І СЛЬОЗИ ЛЛЮТЬ...

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ... Ми довго чекали того часу, коли, як співається у тій пісні, нам, браття, усміхнеться доля... Але, долаючи систему тоталітаризму, ми, схоже, все частіше стаємо свідками того, як їй на зміну пнеться не менш жорстока система криміналізму. Злочини захльостують Україну... У цьому пересвідчуєшся, провівши добу у черговій частині МВС України, куди з усіх куточків нашої Вітчизни безупину надходять повідомлення про стан оперативної обстановки в державі. Тут цілодобово працюють телетайпи, інформацію обробляють, аналізують...

...А ось і перше повідомлення. І це ж треба — напад на працівника міліції... О 19 годині 30 хвилин на одній з вулиць Кривого Рога невідомий, перебуваючи у нетверезому стані, з хуліганських спонукань ударив каменем по голові міліціонера — кінолога відділу охорони при Центральноміському РВВС сержанта міліції Зикіна, 1961 р. н., який знаходився у цивільному одязі. Від отриманих тілесних ушкоджень працівник міліції на місці помер. Вжитими заходами злочинця затримано, ним виявився місцевий житель гр. У., 1976 р. н., продавець малого підприємства «Вероніка». Розпочато слідство. Останнім часом в Кривому Розі вбито вже другого міліціонера. Обидва, не пропрацювали в міліції і кількох місяців.

Що додати до цього? Злочинність нахабніє. Тільки з початку року загинуло 30 вартових правопорядку, майже у кожного з них залишилася родина, діти... Хто і як виміряє їхнє горе?

Втім, чим керувався злочинець, цілячись у міліціонера, ще якось пояснити можна. Але як пояснити ось цю прямо таки дику ситуацію? 20 година вечора. Біля прохідної ремонтно-будівельного управління міськводоканалу Луганська застрелено одинадцятирічного хлопчика Віталика С., який чекав свого батька, водія цього ж управління. Стріляв із саморобного пристрою сторож Б., 1955 р. н. Перебував у нетверезому стані.

Ось воно, пояснення — горілочка. Недарма ж сказано: скільки народ горілки вип'є, тільки й сліз проллє. Повідомлення про скоєння злочинів у нетверезому стані типові. Проте останнім часом, як відомо, стали п'яніти не тільки від спиртного.

Повідомлення з Харкова. Співробітниками міліції затримано місцевого жителя С., 1966 року народження, непрацюючого, у якого вилучено 15 кілограмів макової соломки. Це перша «птаха», всього ж за добу в Україні затримано 35 чоловік, у яких вилучено 79 кілограмів наркотичної сировини. Скількох наших співвітчизників нелюди могли прилучити до наркотичного зілля, порахувати не важко. Статистика свідчить, що лише один наркоман втягує до вживання наркотиків до 200 чоловік.

Сьогодні у правоохоронних органів чи не найбільше «голова болить» за збереження нового урожаю, бо ж дехто «жнивує», як йому заманеться.

...У Покровському районі Дніпропетровської області затримано тракториста колективного сільгосппідприємства імені Леніна Пишоху, який при перевезенні з поля викрав 1,2 тонни сіна люцерни.

В Одеській області затримано:

— водія радгоспу «Чорноморський» Саратського району Козака, який під час перевезення з поля на тік викрав 2,1 тонни зерна пшениці;

— комбайнера радгоспу «Червоний партизан» Ширяївського району Мельника, який викрав 500 кілограмів ячменю;

— охоронця підсобного господарства Татарбунарського управління зрошувальних систем Іванова та слюсаря колективного сільгосппідприємства Гриценка, які викрали 126 літрів дизельного палива. Коментарі, як кажуть, зайві.

Всього ж органами внутрішніх справ викрито понад 35 злочинів, пов'язаних зі збиранням врожаю. З них 15 крадіжок зерна та іншої сільгосппродукції, паливно-мастильних матеріалів. У правопорушників вилучено і повернуто господарствам 3,1 тонни зерна, 15,2 тонни іншої сільгосппродукції та 2,1 тонни пального.

Не менше напруження і на шляхах України.

...О 15 годині на автодорозі у Першотравневому районі Донецької області житель Маріуполя Василенко, 1967 р. н., матрос Азовського морського пароплавства, керуючи власною автомашиною «БМВ», виїхав на зустрічну смугу руху, де зіткнувся з автомашиною УАЗ-469 місцевого агропромислового підприємства «Агро-Азов». Внаслідок аварії четверо пасажирів (з них одна дитина) автомашини «БМВ» загинули. Обидва водії з різними тілесними ушкодженнями госпіталізовані.

Ось така ціна необачності всього лише однієї людини. За даними ГУДАІ МВС України всього на автошляхах України з початку року загинуло 2851 громадян, серед них 118 дітей.

Неспокоєм віє і з «прозорих» кордонів нашої держави. Незважаючи на створення митної служби, посилення діяльності прикордонників, робота міліції по припиненню розкрадання державного майна та незаконного вивозу товарів за її межі триває.

Тільки цієї доби виявлено 182 таких порушення. Всього у новоявлених бізнесменів вилучено товарів на суму 26850 тисяч карбованців. Серед цих товарів і ті, яких нам не вистачає — олія, цукор, вершкове масло, спирт, кольорові і рідкісні метали тощо.

А всього ж за цю добу до МВС України надійшло понад п'ятдесят повідомлень про найхарактерніші злочини. У тому числі скоєно:

— вбивств — 11 (4 побутові), (розкрито 7);

— тілесних ушкоджень, що спричинили смерть, — 5, (розкрито — 4);

— згвалтувань — 8, (розкрито 6);

— розбійних нападів — 4, (розкрито — 2);

— грабежів — 10, (розкрито — 7);

— крадіжок — 9 (розкрито — 1);

— інших злочинів — 3, (розкрито — 1).

Ситуацію коментує перший заступник міністра внутрішніх справ України генерал-полковник міліції Валентин Недригайло:

— Всього лише одна доба з життя української міліції, а скільки болючих проблем з життя суспільства вона висвічує... Вона для наших працівників була не простою, не буде легкою і наступна. А полічіть, скільки їх припадає на рік, і скільки ще попереду, так би мовити, «зарезервованих» злочинів. Як свідчать прогнози штабу МВС, злочинність поки що зростатиме. Але зазначу, що адекватно цьому зростають і зусилля міліції. Про посилення уваги до цієї непростої проблеми свідчить і створення Координаційного комітету з питань боротьби із злочинністю на чолі з Президентом України. Незважаючи на значні труднощі у нашій діяльності, співробітники міліції, і передусім оперативні служби, сьогодні розкривають до 55 відсотків злочинів, а тяжких — 65 відсотків. Це найвищий показник серед органів внутрішніх справ країн СНД.

Злочинність увійшла в наше життя, не запитавши нікого. Труднощі в економіці, соціальній сфері, духовне зубожіння мають свої наслідки.

Зазначу, що тільки за минуле півріччя співробітниками міліції зареєстровано на 8,4 відсотка злочинів більше, ніж за той же час минулого року. До 80 відсотків злочинів припадає на міста, і лише 20 — на села України.

У цілому в структурі злочинності перше місце посідають крадіжки. Їх питома вага сягає 55,8 відсотка. Потім — розбої, грабежі, вбивства та хуліганства.

Тож, як бачимо, існує проблема зростання корисливих злочинів. Крадіями стають школярі, студенти, пенсіонери. І, звичайно ж, ті, хто ніде не працює. Підраховано, що зростання безробіття лише на один відсоток дає до п'яти відсотків зростання злочинності. Це реалії нашого життя.

Хотів би також підкреслити, що до 30 відсотків злочинів скоюються у стані сп'яніння, а в деяких областях цей показник сягає 60 відсотків. П'яні скоюють половину вбивств, згвалтувань, хуліганств. Зазначу, що в часи так званої кампанії боротьби з пияцтвом, в епоху застою, ці показники на Україні були значно нижчими.

Тож гадаю, що боротьбу із зловживанням міцними напоями ми припинили не в кращий для нашої країни час. П'ють на виробництві, під час жнив, за кермом автомобілів, — це пряма дорога за грати, до травматизму та іншого лиха.

На думку багатьох наших співробітників було б доцільним розробити закон про посилення відповідальності за хуліганство та пияцтво, бо ці дві біди завжди ідуть поруч. Безкарність хуліганів призводить до вчинення ними ще тяжчих злочинів, ускладнює і без того непросту обстановку в країні.

Першочергових заходів потребує і вирішення проблем зростання наркоманії, особливо серед молоді, розповсюдження зброї на території нашої держави.

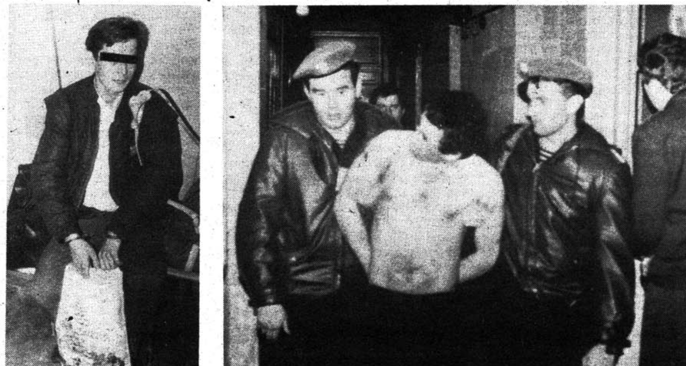
Головний штаб МВС України по збереженню врожаю 1993 року, його підрозділи на місцях працюють цілодобово, робота поставлена на оперативний рівень. Тільки за одну добу, як бачите, викрито 34 злочини. Мало це чи багато? Відповісти однозначно важко. Мабуть, таки викриваємо мало. Та й не можемо ж ми поставити біля кожного лану міліціонера.

Мабуть, кращим міліціонером в цьому випадку має бути совість людини, її повага до закону і норм моралі. Зверніть увагу, як виховує нас час. Сьогодні ви не побачите шматка хліба, кинутого серед дороги чи на смітття. Але водночас ви дозволяєте ближньому красти цей хліб з ланів.

Тож, як бачимо, роботи міліції вистачає. Щодоби в середньому в Україні скоюється 11 навмисних вбивств, 6 згвалтувань, 13 розбійних нападів, 86 пограбувань, 68 хуліганств.

Хотів би звернутися до співвітчизників з пропозицією об'єднати наші зусилля, відновити забуті форми участі громадян у захисті громадського порядку. Це вимога часу, про що свідчить діяльність робочих загонів у Донецьку і Луганську, чот порядку у Львові та Луцьку, велосипедних патрулів у Горлівці та Ужгороді, селянських загонів самооборони в Київській та Кіровоградській областях.

Злочинному світу повинна протистояти сила народу. Без цього сьогодні не обійтися.

Підготував Станіслав КОЛДУНЕНКО.

Фото Олександра НАУМОВА, Євгена САВІЛОВА.

Точка зору

ХТО ЗА КОГО

Спроба соціально-психологічного «зрізу» суспільної свідомості у зв'язку з питанням про референдум

РЕФЕРЕНДУМУ поки що ніхто не відміняв. Які ж за умов суспільної депресії будуть його результати? Мовчать астрологи і ясновидці. Це й зрозуміло: ризикувати не хочеться (це вже потім з'ясується, що віщуни давно все знали і десь там, при свідках, геніально передбачили)... Зате взялися за справу соціологи, політологи, психологи — досвідчені і не дуже, такі, що прагнуть істини, і такі, що, як то кажуть, відробляють зарплату. Що ближче референдум, то більше прогнозів.

Для Верховної Ради вони переважно невтішні: навряд чи вдасться депутатам за короткий час повернути собі прихильність народу. Складніше з Президентом. Тут дані опитувань аж надто розмаїті — від украй песимістичних до вельми бадьорих. Одні обіцяють Президентові цілковитий крах, інші — коли й не тріумф, то доволі пристойну підтримку співвітчизників. Де ж істина? На це запитання спробували відповісти й ми.

Науково-практичний центр політичної психології, створений недавно в Інституті психології АПН України, опитав у Києві та Київській області понад три з половиною сотні громадян різного віку, статі, національності, роду занять. Разом з прямим запитанням про наміри щодо референдуму з'ясовувалося також широке коло суспільних поглядів і настроїв. Це давало змогу, зіставляючи відповіді на різні запитання, знаходити закономірні статистичні зв'язки.

Приблизно кожен п'ятий з опитаних уже вирішив, що під час референдуму підтримає Президента. А решта чотири? Поки що двоє з них схильні висловити Президентові недовіру, а двоє взагалі вважають за краще не йти на референдум.

Це означає, що Президент, коли б референдум відбувся сьогодні, здобув би підтримку лише третини від числа громадян, які б узяли в ньому участь. Мало? Звичайно. Проте не поспішаймо з висновками. Опитування показало, що громадська думка як стосовно участі чи неучасті в референдумі, так і довіри чи недовіри Президентові, остаточно ще не викристалізувалася. Забагато сумнівів, вагань, а то й просто роздратування, спричиненого всілякими життєвими негараздами. «Ось піду і усіх там повикреслюю!», «Не піду я ні на який референдум. Уже ходили, голосували, а що з того вийшло?» — такого й схожого на таке наслухалися ми чимало на заводах і в селах, у проектних і науково-дослідних інститутах, у приміських електричках.

Як головна постать у державі Президент ніби «замкнув» на себе суспільне невдоволення. Тож закономірно, що протягом останніх місяців його популярність меншала і зараз, можливо, досягла критично низького рівня. Але в той же час, як свідчать одержані дані, діяльність Президента, на відміну від інших державців і владних інституцій, оцінюється людьми дуже суперечливо.

Так, якщо скористатися з п'ятибальної шкали оцінок, уряд Леоніда Кучми набирає в середньому десь три бали, Верховна Рада і місцеві органи влади — ледве чи й два. А от оцінка діяльності Президента, за різними її параметрами, коливається у діапазоні від півтора бала до майже чотирьох. Тобто виводити якийсь узагальнений сумарний показник тут, по суті, неправомірно.

Абсолютна більшість опитаних тією чи іншою мірою згодна, що Президент сприяє збереженню суспільного миру та злагоди (83 відсотки), зміцненню державної незалежності України (74 відсотки), утвердженню її міжнародного авторитету (72 відсотки). А з другого боку, 85 відсотків вважають, що Президент не дбає про поліпшення матеріального становища народу, 67 відсотків — що не піклується про соціальний захист населення, 73 відсотки — що не бореться проти корупції та мафії.

Не будемо обговорювати, наскільки справедливі наведені оцінки. Певне, якісь із них цілком слушні, а якісь і не зовсім. Але хоч би як там було, очевидно, що за такого розподілу відповідей одні й ті ж люди часто-густо оцінюють Президента водночас і добре і погано. А коли так, то зрозуміло, що ставлення до нього дуже нестійке, будь-якої миті може схилитися в той чи інший бік. Тому не виключено, що різнобій прогнозів стосовно можливих результатів референдуму зумовлений не тільки кваліфікацією чи сумлінням дослідників, а й нечіткістю позицій самих респондентів.

Думаємо, час для точних прогнозів ще не настав. Отож облишмо їх і спробуймо натомість розібратися, хто стоїть на боці Президента, а хто ні, і чому. Сподіваємося, це допоможе самовизначитися, можливо, й комусь із читачів.

МОЖНА виділити умовно три основні групи опитаних. Назвемо першу прихильниками Президента, другу — його противниками, третю — групою пасивного протесту (ті, хто відмовляється від участі в референдумі).

У кожній з цих груп представлені всі верстви населення, хоча й у дещо різних пропорціях. Так, у групі прихильників Президента інженерно-технічні працівники і службовці складають 39 відсотків, працівники сільського господарства — 23,4 відсотка, робітники промислових підприємств — близько 22 відсотків, пенсіонери — 4,7 відсотка. У групі противників Президента інженерно-технічних працівників і службовців налічується 38 відсотків, робітників промисловості — 34,7, трудівників села — 10,9, пенсіонерів — 7,5. Серед тих, хто відмовляється від участі в референдумі, понад 43 відсотки робітників, 20,3 — інженерно-технічних працівників і службовців, 16,3 — сільських трудівників, 11,4 — пенсіонерів.

Як бачимо, свою позицію — за чи проти Президента — чіткіше визначають поки що інтелігенція і селянство. В робітничому середовищі та поміж пенсіонерів порівняно частіше подибуємо небажання брати участь у референдумі.

Звертає на себе увагу й те, що серед прихильників Президента на сьогодні переважають чоловіки (65,6 відсотка). Це можна вважати за несподіванку. Адже досі Президент користувався прихильністю передовсім жіноцтва.

Що ж сталося? Скоріше за все багато жінок, на чиїх плечах лежить основний тягар повсякденної турботи про родину, за умов галопуючої інфляції й дорожнечі просто розгубилися. Їхні симпатії до Президента зайшли у суперечність з невдоволенням економічною політикою держави, що призвело до психологічної роздвоєності, внутрішнього конфлікту. Через те жінки здебільше (понад 60 відсотків) вважають за краще ухилитися від участі в референдумі, тобто належать до групи пасивного протесту.

А чоловіцтво займає політично більш визначену позицію. І це стосується не тільки групи прихильників Президента. Серед його противників чоловіки теж складають більшість — 59,2 відсотка.

До певної міри дається взнаки й вік опитаних. Група противників Президента трохи «старша». Проте ця тенденція не абсолютна. Скажімо, найвищий відсоток прихильників Президент має серед громадян віком 25—29 років, на другому місці — люди, котрі «розміняли» шостий десяток (50—59 років). А ось у середовищі молоді 20—24 років відсоток прихильників Президента найнижчий. І, мабуть, не випадково.

Неважко помітити, що найактивніше Президента підтримують громадяни, чия юність припала на часи суспільного піднесення й оптимізму. А покоління, яке йде слідом, скептичніше оцінює дійовість й тому частіше солідаризується з людьми похилого віку. Це набуває вияву зокрема в недовірі до Президента, якого винесла на політичний Олімп хвиля боротьби народу за соціальне та національне відродження.

Що ж до небажання брати участь у референдумі, то воно теж найхарактерніше для молоді, особливо 18—19-річного віку. А крім того, ще й для осіб у віці 30—39 років.

Спостерігаються певні відмінності у намірах щодо референдуму і за місцем проживання респондентів. Приміром, порівняно з Києвом і сільською місцевістю група пасивного протесту відносно чисельніша в невеликих містах.

Однак не варто перебільшувати значення подібних відтінків, хоч би які цікаві вони були. У кожній з груп — наголошуємо ще раз — достатньо представників усіх верств населення. Отже, позицію майбутніх учасників Всеукраїнського референдуму вочевидь зумовлюють не так соціально-демографічні, як світоглядні й морально-психологічні чинники.

Показовою щодо цього є насамперед та обставина, що 82,5 відсотка прихильників Президента знову голосували б за державну незалежність України, якби такий референдум відбувся сьогодні. Зовсім мало, менш як відсоток, виявилося осіб, котрі виступають за Президента, але проти незалежності. Порівняймо: серед його противників за незалежність України віддали б голоси 40 відсотків, проти — 36. А серед тих, хто відмовляється брати участь у референдумі 26 вересня,— відповідно 25 і 15. До того ж, понад 60 відсотків опитаних, які належать до групи пасивного протесту, не пішли б і на референдум про незалежність України.

Отож постать Леоніда Кравчука у масовій свідомості міцно пов'язується з ідеєю української державності. Відданість цій ідеї й зумовлює його підтримку.

Іншим важливим чинником, який визначає позицію опитаних, є оцінка ними власного матеріального становища. Звичайно, надто райдужної картини тут чекати не доводиться. І все ж прихильність до Президента поєднується з відносно позитивнішими оцінками. Власне матеріальне становище оцінюють як задовільне 25,8 відсотка прихильників Президента, 11 відсотків противників, 1,6 відсотка тих, хто не піде на референдум.

Прихильники Президента загалом спокійніше поставилися до червневого підвищення цін. На думку половини з них, «жити поки що можна». Натомість противники Президента і група пасивного протесту значно частіше вважають, що «жити стало неможливо»,— 76 і 84 відсотки відповідно.

То що, може, громадяни, які довіряють Президентові, справді купаються в розкошах? Судячи з усього, ні. Скоріше, мають просто більший запас терпіння і оптимістичніший погляд на майбутнє. Майже дві третини з них заявляють про готовність терпіти матеріальну скруту два роки і довше (у групах противників Президента і пасивного протесту — приблизно по 50 відсотків). Водночас у середовищі прихильників Президента майже втричі частіше, ніж в інших групах, зустрічаємо людей, які сподіваються на поліпшення матеріального становища протягом найближчих трьох років, і вдвічі рідше — тих, які гадають, що воно почне поліпшуватися не раніше як років через двадцять. Тобто прихильники Президента бачать життєву перспективу в менш похмурих барвах. І це додає їм сили витримувати економічні потрясіння.

Втім, суспільні настрої дедалі більше сповнюються розуміння, що самим лише чеканням на краще майбутнє справі не зарадиш. Якщо торік опитувані були як у шоковому стані, часто-густо не маючи жодного уявлення про те, як видертися з лабет нестатків, то тепер розгубленість починає минати. Люди шукають якогось виходу.

І тут знову простежується тісний зв'язок суспільних настроїв із ставленням до Президента. Переважна більшість його прихильників збирається шукати додаткові заробітки (54,8 відсотка) чи вище оплачувану роботу (22,6 відсотка). Що ж до противників Президента, то їх така лінія поведінки влаштовує менше. Їм видається за прийнятніше домагатися від властей зниження цін (41,4 відсотка) і підвищення зарплати (32,4 відсотка).

Як бачимо, прихильники Президента намагаються розв'язувати матеріальні проблеми самостійно, а його противники більше схильні вимагати такого розв'язання від держави. Мабуть, багато кому все ще здається, що варто її добре потрусити і з неї, немовби з груші, посиплються плоди. Це, у свою чергу, зумовлює схильність до страйкової боротьби, саботажу, акцій громадянської непокори.

Єдиний вихід у зниженні цін і підвищенні зарплати вбачають здебільшого й ті, хто не піде на референдум. Але в даному разі йдеться не про економічні вимоги в точному значенні слова, а радше про умоглядні уявлення, адже ця група респондентів, як правило, не схильна до страйків та інших виявів активного протесту. Відтак, певне, найвірогіднішими є відповіді тих її представників (понад 40 відсотків), котрі зізнаються, що досі ні до чого не додумалися, не відають, як вийти з матеріальної скрути. Масове невдоволення з цього приводу яскраво виявилось у відповідях на запитання про те, кому, на думку респондентів, зараз в Україні належить реальна влада. Лише 18 відсотків відповіли, що Президентові та його оточенню, 14,9 — місцевим органам, 8,2 — урядові, 5,9 — Верховній Раді. У більшості опитаних складається враження, що владу узурпували мафія (52 відсотки), колишня партноменклатура (36,3 відсотка) або директори підприємств і голови колгоспів (23,4 відсотка). Ще майже 19 відсотків вважають: нині взагалі немає влади.

На всевладді мафії особливо наполягають противники Президента (61 відсоток проти 38 відсотків прихильників). При цьому вони, як правило, ототожнюють Президента з мафією колишньою партноменклатурою («це все одна компанія», «влада як була в їхніх руках, так і залишилася»). А прихильники Президента, навіть якщо поділяють думку про тотальну корумпованість державної влади, доводять, що він прагне перебороти мафію і партноменклатуру. Але слушно зауважують, що зробити це вельми нелегко. Для цього потрібен час.

ОТЖЕ, підіб'ємо підсумки. Хто підтримає Президента? Перш за все люди, які переконано обстоюють державну незалежність України. Цінують те, що вона вже нам дала — почуття власної гідності, міжнародне визнання, громадянські свободи, гарантії від втягування у криваві конфлікти і війни на території колишнього СРСР.

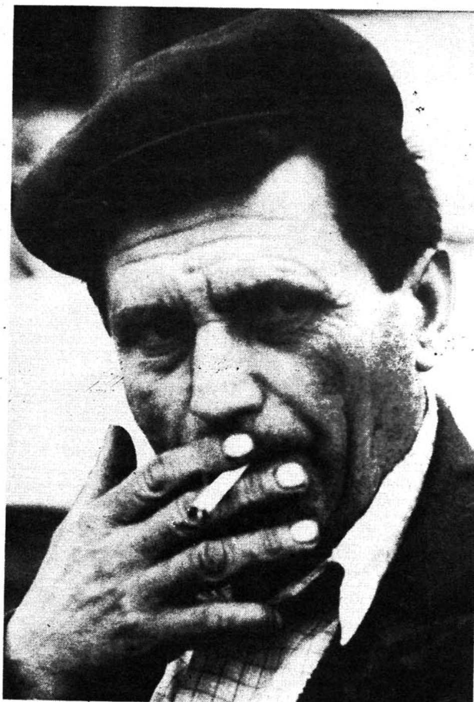
А хто висловить Президентові недовіру чи не прийде на референдум? Люди, переважно, з протилежними поглядами і настроями.

Що ж, то їхнє право. Їх почуття також можна зрозуміти, тим більше, що вони, безперечно, мають під собою грунт.

І, мабуть, напередодні референдуму, якщо він відбудеться, всім нам належить іще раз добре виважити свою позицію, подумати, як кажуть, чи в тій компанії ми опинилися.

Микола СЛЮСАРЕВСЬКИЙ,
завідувач Науково-практичного центру політичної психології Інституту психології АПН України, кандидат психологічних наук;
Вадим ВАСЮТИНСЬКИЙ,
старший науковий співробітник, кандидат психологічних наук.

ЗАКУРЮ ОТУ ЦИГАРОЧКУ...

У КОГОСЬ з поетів, здається, у вічно молодого (бо відійшов так рано) Леоніда Кисельова, є рядки: «Закурю оту цигарочку з болгарського тютюну...».

З болгарським тютюном нині сутужніше, не те що колись — у перший-ліпшій сільській крамниці можна було купити. Але ж не одним тютюном... Маємо щось більше, незрівнянно більше, на що не спромоглися ні діди, ні прадіди наші — хай їм буде на тамтому світі добре! Бо посмоктували вони оті цигарки з болгарського тютюну «на нашій, не своїй землі».

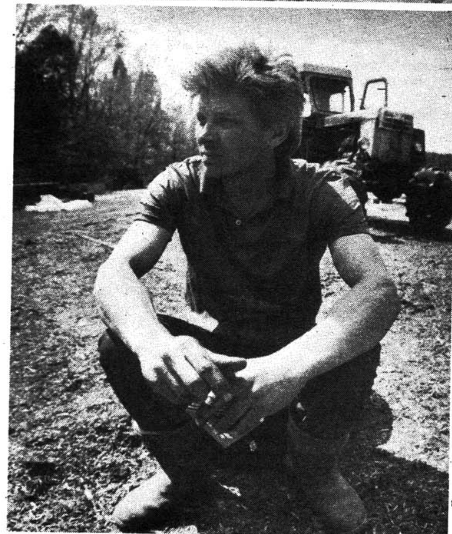
А тепер вона, земля, наша. І родить нам хліб, ставить дітей на ноги, нахиляє небо до наших могил, коли йдемо з цього світу. І не треба нам на когось сподіватися (як і кивати!) збоку, бо маємо самі дати лад у власному домі. Талантом, єдністю, вірою і, звісно, працею. І найперше — не збиткуватися із землі, без якої ми — ніщо. Таке собі перекотиполе без роду-племені. А родитиме-буятиме земля — прийдуть нові покоління, житимуть звичаї, лунатиме рідна мова. Житиме Україна!

Ще раз вдивіться в ці обличчя. Від спрацьованого сільського водія до білочубого хлопчини, який щойно привіз на велосипеді батькові обід у поле. Так, мало в їхніх очах радості, бо живеться нам сьогодні справді нелегко. Але не шукайте в цих поглядах і зневіри. Бо ці люди — господарі на своїй землі. А господар завжди знайде вихід. З найбільшої скрути.

Навіть без болгарського тютюну.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА, Олександра КЛИМЕНКА, Олександра КРЕМКА, Віктора МЕДИНСЬКОГО.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО КАРАНТИН РОСЛИН

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ В ДІЮ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО КАРАНТИН РОСЛИН»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. До приведення законодавства у відповідність із Законом України «Про карантин рослин» законодавчі та інші нормативні акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

2. Кабінету Міністрів України до 1 грудня 1993 року:

— підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про зміни і доповнення до законодавчих актів України, що випливають із Закону України «Про карантин рослин»;

— привести рішення Уряду України у відповідність з цим Законом;

— забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону.

Відповідно до компетенції видати правові акти, передбачені Законом України «Про карантин рослин»:

— до 1 жовтня 1993 року затвердити Статут Державної служби карантину рослин України;

— до 1 вересня 1993 року затвердити положення про форменний одяг, порядок і строки носіння його інспекторам з карантину рослин;

— до 1 листопада 1993 року затвердити розцінки на інспектування підкарантинних матеріалів, платних послуг підприємствам, організаціям та громадянам;

— до 1 січня 1994 року вирішити питання щодо членства України в міжнародних організаціях по карантину і захисту рослин.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
30 червня 1993 року.

Цей Закон визначає загальні правові, організаційні та фінансово-економічні основи карантину рослин, діяльність державних органів, підприємств, установ, організацій, посадових осіб та громадян, спрямовану на запобігання завезенню та поширенню відсутніх на території України небезпечних шкідників, хвороб рослин і бур'янів.

Розділ I.
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються у такому значенні:

карантин рослин — правовий режим, що передбачає систему державних заходів, спрямованих на захист рослин, продукції їх переробки, сировини, окремих вантажів тощо, від карантинних об'єктів;

особливий карантинний режим — особливий правовий режим діяльності державних органів, органів місцевого і регіонального самоврядування, підприємств, установ і організацій, спрямований на локалізацію та ліквідацію вогнищ карантинних об'єктів і який допускає тимчасове встановлення передбачених цим Законом обмежень у здійсненні прав громадян, а також прав юридичних осіб, покладає на них додаткові обов'язки;

карантинний об'єкт — шкідник, збудник хвороби рослин чи бур'ян, який відсутній або обмежено поширений на території України, але який може завдати значної шкоди рослинам або рослинній продукції.

Перелік карантинних об'єктів визначається Міністерством сільського господарства і продовольства України.

Підкарантинні матеріали та об'єкти — будь-які матеріали та об'єкти, які можуть сприяти поширенню або за допомогою яких можуть поширюватися карантинні об'єкти.

Перелік підкарантинних матеріалів та об'єктів визначається Статутом з карантину рослин в Україні, що затверджується Кабінетом міністрів України.

Карантинна зона — територія, на якій встановлено особливий карантинний режим у зв'язку з виявленням карантинного об'єкта.

Стаття 2. Основні завдання карантину рослин

Основними завданнями карантину рослин є:

охорона території країни від занесення або самостійного проникнення з-за кордону або з карантинної зони карантинних об'єктів;

своєчасне виявлення, локалізація і ліквідація карантинних об'єктів, а також запобігання їх проникненню в регіони країни, де вони відсутні;

здійснення державного контролю за дотриманням особливого карантинного режиму і проведенням заходів з карантину рослин при вирощуванні, заготівлі, вивезенні, ввезенні, перевезенні, зберіганні, переробці, реалізації та використанні підкарантинних матеріалів та об'єктів.

Стаття 3. Законодавство з карантину рослин

Законодавство з карантину рослин базується на Конституції України і складається з цього Закону та інших актів законодавства, що прийняті відповідно до Закону.

Розділ II.
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У ГАЛУЗІ КАРАНТИНУ РОСЛИН

Стаття 4. Органи, що здійснюють державне регулювання у галузі карантину рослин

Державне регулювання у галузі карантину рослин здійснюється Верховною Радою України, Кабінетом міністрів України, Верховною Радою та Радою Міністрів Республіки Крим, спеціально уповноваженими на те державними органами з карантину рослин, іншими державними органами, а також органами місцевого і регіонального самоврядування в порядку, встановленому законодавством.

Стаття 5. Спеціально уповноважені органи у галузі карантину рослин

Центральним спеціально уповноваженим державним органом з карантину рослин є Головна державна інспекція з карантину рослин України з Центральною науково-дослідною карантинною лабораторією і Центральним фумігаційним загоном Міністерства сільського господарства і продовольства України.

Іншими спеціальними органами у галузі карантину рослин, підпорядкованими Головній державній інспекції з карантину рослин України, є державна інспекція з карантину рослин Республіки Крим, прикордонні обласні або обласні і міські інспекції з карантину рослин, пункти карантину рослин при морських і річкових портах (на пристанях), на залізничних станціях і в аеропортах (на аеродромах), на підприємствах поштового зв'язку, автомобільних дорогах (автовокзалах, автостанціях), пунктах пропуску на державному кордоні України, лабораторії та обласні фумігаційні загони.

У разі необхідності пункти карантину рослин можуть створюватись і на інших об'єктах, діяльність яких пов'язана із заготівлею, вивезенням, ввезенням, перевезенням і використанням підкарантинних матеріалів та об'єктів.

Організаційна структура і штатна чисельність державної служби з карантину рослин затверджується Міністерством сільського господарства і продовольства України за поданням Головної державної інспекції з карантину рослин України.

Стаття 6. Компетенція Головної державної інспекції з карантину рослин України

До відання Головної державної інспекції з карантину рослин України належить:

1) керівництво роботою Центральної науково-дослідної карантинної лабораторії та Центральним фумігаційним загоном, прикордонної державної інспекції з карантину рослин Республіки Крим, прикордонних обласних, обласних і міських державних інспекцій з карантину рослин;

2) визначення порядку завезення і використання насіння, рослин і продукції рослинного походження з-за кордону, їх перевезення на території України і за її межами за погодженням з карантинними службами тих країн, з якими Україна має договори, на підставі конвенції або угоди між державами про співробітництво;

3) вивчення видового складу, біології та екології карантинних й інших небезпечних шкідників, хвороб рослин і бур'янів, відсутніх на території країни, розробка прогнозу їх поширення з метою запобігання завезенню, де вони можуть призвести до збитків;

4) видання відповідних інструкцій, положень, правил, наказів та інших нормативних документів з карантину рослин;

5) ведення обліку і видання інформації щодо поширення карантинних об'єктів;

6) проведення експертизи підкарантинних матеріалів та об'єктів;

7) видача карантинних документів на імпорт насіння, рослин та продукції рослинного походження;

8) внесення подання до Кабінету міністрів України про запровадження особливого карантинного режиму;

9) координація разом з Міністерством сільського господарства і продовольства України, Українською академією аграрних наук науково-дослідних робіт з карантину рослин;

10) здійснення контролю за додержанням законодавства з карантину рослин, в тому числі при укладанні договорів (контрактів) на завезення з-за кордону продукції рослинного походження;

11) пропаганда знань з карантину рослин;

12) державний контроль за проведенням карантинних заходів підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Державна служба з карантину рослин здійснює свою діяльність спільно із Службою безпеки України, Міністерством внутрішніх справ України, Державним комітетом у справах охорони державного кордону України, Державним митним комітетом України, місцевими органами державної виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого та регіонального самоврядування.

Підприємства, установи, організації та громадяни зобов'язані сприяти державним інспекторам з карантину рослин у виконанні покладених на них завдань.

Правила фітосанітарного контролю, що видані Головною державною інспекцією з карантину рослин України в межах її компетенції, є обов'язковими для виконання всіма державними органами, а також підприємствами, організаціями й установами, посадовими особами та громадянами.

Стаття 7. Компетенція прикордонної державної інспекції з карантину рослин Республіки Крим, прикордонних обласних або обласних і міських інспекцій з карантину рослин

До відання прикордонної державної інспекції з карантину рослин Республіки Крим, прикордонних обласних або обласних і міських інспекцій з карантину рослин належить:

1) видача сертифікатів на насіння, рослини і продукцію рослинного походження, що експортуються, а також що вивозяться із зон особливого карантинного режиму;

2) проведення карантинної перевірки і лабораторної експертизи завезених з-за кордону підкарантинних матеріалів та об'єктів (у тому числі тих, що надходять у багажі, поштових відправленнях і ручній поклажі пасажирів);

3) організація оздоровлення і знезараження підкарантинних матеріалів та об'єктів, транспортних засобів, що прибувають з-за кордону;

4) державний контроль за проведенням карантинних заходів підприємствами, установами, організаціями та громадянами;

5) організація систематичних і проведення контрольних обстежень сільськогосподарських і лісових угідь, місць зберігання і переробки насіння, рослин і продукції рослинного походження, пунктів ввезення підкарантинних матеріалів та об'єктів, прилеглої до них території;

6) контроль за діяльністю інтродукційно-карантинних розсадників, державних сортодільниць, оранжерей і теплиць, що проводять карантинну перевірку насіння, рослин та садивного матеріалу, завезених з-за кордону;

7) здійснення державного контролю за виробництвом, заготівлею, транспортуванням, збереженням, переробкою, використанням і реалізацією насіння, рослин і продукції рослинного походження, що експортуються або імпортуються;

8) вжиття відповідно до законодавства термінових заходів для локалізації та ліквідації карантинних об'єктів, запобігання їх поширенню;

9) контроль за проведенням карантинних заходів відповідно до міжнародних угод і конвенцій;

10) пропаганда знань з карантину рослин;

11) внесення до відповідних органів подання про введення (зняття) особливого карантинного режиму;

12) залучення до участі в своїй роботі громадських уповноважених з карантину рослин із числа працівників заготівельних, транспортних, переробних та інших підприємств, установ і організацій.

Стаття 8. Порядок введення особливого карантинного режиму

У разі виявлення карантинних об'єктів Головний державний інспектор з карантину рослин України, державні інспектори з карантину рослин впродовж 24 годин вносять подання про введення особливого карантинного режиму до відповідного органу місцевого чи регіонального місцевого самоврядування, органу державної виконавчої влади або Кабінету міністрів України.

Територія особливого карантинного режиму встановлюється в межах населеного пункту, району, декількох районів, області відповідним органом місцевого чи регіонального самоврядування, місцевим органом державної виконавчої влади, а в межах декількох областей — Кабінетом міністрів України.

Орган, який прийняв рішення про введення або зняття особливого карантинного режиму, негайно повідомляє про це підприємства, установи, організації та громадян, що розташовані або проживають на відповідній території.

В рішенні, про введення особливого карантинного режиму обов'язково зазначаються:

(Закінчення на 11-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО КАРАНТИН РОСЛИН

(Закінчення. Початок на 10-й стор.).

обставини, що стали причиною введення особливого карантинного режиму;

межі території, на якій вводиться особливий карантинний режим;

час, з якого вводиться особливий карантинний режим;

перелік карантинних обмежень, заходи щодо локалізації та ліквідації карантинних об'єктів.

Стаття 9. Заходи, що запроваджуються на території з особливим карантинним режимом

На території з особливим карантинним режимом можуть запроваджуватись такі заходи:

обмеження виїзду транспортних засобів і їх огляд;

використання ресурсів підприємств, установ і організацій для локалізації та ліквідації карантинних об'єктів, з наступним відшкодуванням збитків;

заборона вивезення підкарантинних матеріалів;

знезараження підкарантинних матеріалів та об'єктів;

технічна переробка або знищення підкарантинних матеріалів.

Відшкодування збитків, що заподіяні внаслідок неправомірних дій органів та посадових осіб, які забезпечують виконання карантинних заходів, здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 10. Повноваження обласних, районних Рад народних депутатів, міських Рад народних депутатів та їх виконавчих комітетів, місцевих органів державної виконавчої влади в галузі карантину рослин

Обласні, районні Ради народних депутатів, а також міські Ради народних депутатів та їх виконавчі комітети, місцеві органи державної виконавчої влади організовують і здійснюють контроль за проведенням карантинних заходів і разом з власниками або уповноваженими органами морських і річкових портів (пристаней), залізничних станцій, аеропортів (аеродромів) підприємств поштового зв'язку, автовокзалів (автостанцій) посадовими особами митниць та пунктів пропуску на державному кордоні створюють належні умови державним інспекторам з карантину рослин для виконання ними службових обов'язків.

За поданням головних державних інспекторів з карантину рослин або державних інспекторів з карантину рослин ці органи можуть запроваджувати особливий карантинний режим, а за поданням головних державних інспекторів скасовувати його.

Стаття 11. Фітосанітарний контроль

Фітосанітарному контролю підлягають усі підкарантинні матеріали та об'єкти, що перетинають державний кордон України та межі особливих карантинних зон.

Ввезення в Україну підкарантинних матеріалів проводиться за наявності:

фітосанітарного сертифіката, що видається державними органами з карантину і захисту рослин країни-експортера;

карантинного дозволу на імпорт, що видається Головною державною інспекцією з карантину рослин України.

Митне оформлення вантажів проводиться лише після проведення фітосанітарного контролю.

Зразок фітосанітарного сертифіката та порядок його оформлення визначається Головною державною інспекцією з карантину рослин України відповідно до встановлених міжнародних конвенцій.

Зразок карантинного дозволу на імпорт та порядок його оформлення визначається Головною державною інспекцією з карантину рослин України.

Вивезення підкарантинних матеріалів за межі особливої карантинної зони провадиться за наявності карантинного сертифіката.

Зразок карантинного сертифіката та порядок його оформлення визначається Головною державною інспекцією з карантину рослин України.

Фітосанітарні правила ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, вивезення на експорт і порядок переробки підкарантинних матеріалів, встановлюються Головною державною інспекцією з карантину рослин України.

Стаття 12. Посадові особи, які здійснюють державний контроль з карантину рослин

Організація та здійснення державного контролю з карантину рослин покладається на головних державних інспекторів з карантину рослин, їх заступників і державних інспекторів з карантину рослин.

Головним державним інспектором з карантину рослин України є керівник Головної державної інспекції з карантину рослин України, який призначається і звільняється з посади Міністерством сільського господарства і продовольства України.

Головним державним інспектором з карантину рослин Республіки Крим, області і міста Києва є керівник відповідного органу з карантину рослин, який призначається і звільняється з посади Головним державним інспектором з карантину рослин України.

Головні, провідні спеціалісти та спеціалісти всіх категорій прикордонних обласних, обласної, міської інспекцій з карантину рослин, завідуючі прикордонними пунктами з карантину рослин в морських, річкових портах (на пристанях), на відповідних залізничних станціях, в аеропортах, на головпоштамтах або шосейних шляхах за посадою є одночасно державними інспекторами з карантину рослин відповідної території або пункту.

Стаття 13. Обов'язки і права Головного державного інспектора з карантину рослин України, Республіки Крим, області та міста Києва

1. Головний державний інспектор з карантину рослин України, Республіки Крим і області та міста Києва керує службою з карантину рослин, здійснює державний контроль і несе відповідальність за проведення карантинних заходів відповідно на території України, Республіки Крим, області та міста Києва.

Під час здійснення карантинного контролю Головний державний інспектор з карантину рослин України, Республіки Крим, області і міста Києва, державні інспектори мають право:

затримувати на період проведення фітосанітарної експертизи підкарантинні матеріали та об'єкти, що вивезені без карантинних сертифікатів з території, де встановлено особливий карантинний режим, або ввезені з-за кордону без карантинного дозволу;

безперешкодно відвідувати відповідні об'єкти в зоні обслуговування, вимагати інформацію, необхідну для здійснення своїх повноважень;

відбирати зразки насіння, рослини, продукцію рослинного походження та інших матеріалів для проведення лабораторної експертизи згідно із законодавством;

накладати адміністративні стягнення на осіб, винних у порушенні законодавства з карантину рослин;

безкоштовного проїзду в міському та приміському громадському транспорті;

носіння форменого одягу встановленого зразка.

Зразки форменого одягу, строки його носіння та порядок забезпечення встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. Головний державний інспектор з карантину рослин України, Республіки Крим, області, міста та державний інспектор з карантину рослин у разі виявлення карантинних об'єктів на території України зобов'язані впродовж 24 годин внести подання про встановлення особливого карантинного режиму та мають право:

давати обов'язкові для виконання розпорядження щодо здійснення карантинних заходів;

затримувати транспортні засоби, які можуть сприяти поширенню карантинних об'єктів;

знезаражувати підкарантинні матеріали та об'єкти;

вилучати, знищувати або спрямовувати на технічну переробку підкарантинні матеріали;

видавати відповідні висновки органам страхування.

Стаття 14. Гарантії діяльності осіб, які здійснюють державний контроль з карантину рослин

Головний державний інспектор з карантину рослин України, Республіки Крим, області, міста, державні інспектори з карантину рослин у своїй діяльності є незалежними і керуються цим Законом, Статутом карантинної служби та іншими актами законодавства з питань карантину рослин.

Рішення державного інспектора, прийняте в межах його повноважень, щодо заборони вирощування, ввезення, вивезення, зберігання чи використання підкарантинного матеріалу є обов'язковим для виконання.

Частково повноваження державних інспекторів з карантину рослин за погодженням з Головним державним інспектором з карантину рослин України, Республіки Крим, області і міст можуть надаватися громадським уповноваженим з карантину рослин із числа працівників заготівельних, транспортних, переробних та інших підприємств, установ і організацій, а також громадянам згідно з Положенням про громадських уповноважених.

Стаття 15. Обов'язки підприємств, установ, організацій, посадових осіб та громадян щодо забезпечення карантину рослин

Підприємства, установи, організації, посадові особи та громадяни, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою, зберіганням, транспортуванням і торгівлею підкарантинними матеріалами, зобов'язані:

виконувати фітосанітарні правила;

у межах своєї компетенції сприяти державній службі з карантину рослин, виконувати розпорядження державної служби з карантину рослин щодо проведення відповідних карантинних заходів;

подавати на вимогу спеціалістів державної служби з карантину рослин відомості про наявність підкарантинних матеріалів та об'єктів;

забезпечувати для виявлення карантинних об'єктів систематичний огляд посівів, територій складів, де зберігаються підкарантинні матеріали, а також пред'являти для огляду і експертизи наявні підкарантинні матеріали;

у разі виявлення карантинних об'єктів негайно повідомляти державну службу з карантину рослин, сприяти проведенню карантинних заходів у особливих карантинних зонах та прилеглих до них зонах;

при закупівлі за кордоном великих партій насіння, рослин і продукції рослинного походження направляти за свій рахунок державних інспекторів з карантину рослин для фітосанітарного контролю у місцях відвантаження підкарантинних матеріалів в Україні.

Відповідні державні органи, підприємства, установи, організації, посадові особи та громадяни, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою, зберіганням, транспортуванням і торгівлею підкарантинними матеріалами, зобов'язані надавати безоплатно в користування органам і установам державної служби з карантину рослин (в тому числі на автомобільному, залізничному, водному і повітряному транспорті, прикордонних пунктах з карантину рослин, митницях та пунктах пропуску на державному кордоні, пунктах з карантину рослин на ринках, на підприємствах поштового зв'язку тощо) службові приміщення, необхідне обладнання, засоби зв'язку, а також компенсувати витрати по їх експлуатації та орендної плати.

Стаття 16. Відповідальність за порушення карантинних вимог

Громадяни та посадові особи, винні в порушенні законодавства з карантину рослин, притягаються до відповідальності відповідно до законодавства України.

На підприємців, що винні у порушенні карантинних вимог щодо вивезення з карантинних зон або ввезення з-за кордону підкарантинних матеріалів, за поданням головних державних інспекторів з карантину рослин накладається штраф у судовому порядку.

Розділ III.
ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 17. Професійні вимоги до спеціалістів в галузі карантину рослин

Професійною діяльністю в галузі карантину рослин можуть займатися громадяни України, які мають відповідну вищу або середню спеціальну освіту.

Спеціалісти в галузі карантину рослин працюють на умовах трудового договору (контракту).

Перепідготовка спеціалістів у галузі карантину рослин з наступною їх атестацією здійснюються за рахунок коштів державного бюджету один раз на п'ять років.

Порядок атестації спеціалістів у галузі карантину рослин визначається Головним державним інспектором з карантину рослин України.

Спеціалісти у галузі карантину рослин, які порушили службові обов'язки, несуть відповідальність згідно з законодавством України.

Стаття 18. Наукове забезпечення державної служби з карантину рослин

Наукове забезпечення державної служби з карантину рослин здійснюється Міністерством сільського господарства і продовольства України та Українською академією аграрних наук через мережу профільних науково-дослідних інститутів та станцій.

Стаття 19. Фітосанітарна експертиза

З метою виявлення у підкарантинних матеріалах та об'єктах карантинних об'єктів карантинні лабораторії проводять фітосанітарну експертизу.

На вимогу заінтересованої особи може бути проведена повторна фітосанітарна експертиза, яка здійснюється за рахунок тієї особи.

Стаття 20. Фінансування карантинних заходів

Заходи щодо запобігання поширенню, локалізації та ліквідації карантинних об'єктів, а також контрольні обстеження сільськогосподарських угідь фінансуються із коштів державного бюджету.

Стаття 21. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення органів державної служби з карантину рослин

Фінансування та матеріально-технічне забезпечення органів державної служби з карантину рослин здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, а також позабюджетних коштів.

Фінансування наукового забезпечення карантину рослин здійснюється за рахунок коштів Української академії аграрних наук та Міністерства сільського господарства і продовольства України.

Позабюджетними джерелами фінансування державної служби з карантину рослин є:

надходження від підприємств, установ, організацій та громадян за інспектування підкарантинних матеріалів та об'єктів, а також інших платних послуг згідно з договорами;

частина коштів від сплати штрафів;

інші джерела, що не заборонені законодавством.

Стаття 22. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України встановлені інші правила, ніж ті, що передбачено цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ
30 червня 1993 року.

Наука: продовжуємо розмову

ЩОБ НЕ ВЛИТИ МОЛОДЕ ВИНО В СТАРІ МІХИ

З великим задоволенням прочитав у «Голосі України» за 28 травня ц.р. цікаву і неординарну статтю «Народ людей» добродіїв Єрмошенка, Канигіна, Калитича. Під їхніми думками можу підписатися. Однак, перечитуючи статтю, не міг позбутися певного дискомфорту. Насамперед тому, що автори, аналізуючи як вихідні поняття «нація», «народ», обмежуються цитуванням лише російських публіцистів.

Зрозуміло, що не всім в Україні сьогодні відомі широко знані у світі праці Липинського, Міхновського та інших українських вчених-соціологів, істориків. Але Шевченка знаємо всі. І саме він геніально визначив всеукраїнський підхід до розуміння нації, підняв це питання до рівня національної державотворчої ідеї. А перший президент Всеукраїнської академії наук Вернадський підніс «народ людей» до рівня панування планетарної науки — ноосфери розуму.

У контексті Шевченкового розуміння нації як цілості «мертвих, живих і ненароджених» основним елементом, що пов'язує й оживляє цю тріаду, є інформація. Лише через слово, що стало інформацією, сучасники можуть почути голос минулого і говорити з майбутнім.

Задовго до появи науки інформатики наш Пророк розумів триєдиність живої нитки буття народу, роль прямого і зворотного інформаційного зв'язку в процесах розвитку, зокрема суспільного, духовну рушійну силу слова в системі «ідея-інформація-чин». Об'єднавши дві перші складові у найвище на землі і в космосі поняття «слово», Шевченко поставив його перед «чином». Перед тими «рабами німими», аби вони стали діяльними українцями, свідомо й активно здобували гуртом волю, творили свою державну незалежність, зберегли і утвердили національну ідентичність.

Водночас українофоби — противники самостійної України — намагалися нищити насамперед наше слово, науку, мову, культуру. А коли це не вдавалося, перекручували правду. Тому чи не в духовній інформаційній природі розвитку слід шукати інтелектуальні витоки української національної ідеї як складного феномена незнищенності нашого народу, державотворення і розвою України.

Допомогти сьогодні українському народові — означає перш за все навчити його посучасному працювати, дати рідною мовою освіту, розвинути науку. Активізація руху інформації у суспільстві, якість і темпи творення нових її видів українською мовою — інтегральний показник і водночас доленосний чинник розвитку України.

Ідея інформаційної мобільності має органічну триєдину основу розвитку: знання набутків минулого, їх відродження (відтворення) і примноження. Народ, який дбає про ці процеси, має розвинену державність. Чи не про це нам нагадує стародавнє і майже забуте слово «тризна», яке зводило знання цих трьох елементів до ритуалу опанування живими набутку тих, що відійшли з життя?

Для України чи не найважливіше сьогодні — оживлення свого історичного коріння і духовне відродження. Проте сама концепція відродження недостатня для цілісного розвитку і досягнення сучасного рівня передових держав світу. Ідеологія національного відродження, як націоналізму загалом, якщо її розглядати не в рамках розвитку, патріотизму, державності, — ідеологія поневоленого народу. Відроджуючись, треба розвиватися далі, вглиб. Відроджене козацтво не може замінити сучасної української армії. Без українізації комп'ютерів не буде української інформатики. Відродити і зберегти на індивідуальному і суспільному рівнях набуте минулими поколіннями — цього сьогодні мало (хоч ми і це не дуже активно робимо), його треба примножувати, додавати нове, прогресивніше. Система, що орієнтується на самозбереження, виживання, а не на розвиток, рано чи пізно неминуче приречена. Доробок минулого, його морально-етичні вартості, дух народу можуть і повинні скласти певну базу або той духовно-інформаційний ресурс, багаторазове використання елементів якого творить потенціал сьогодення, підносячи дедалі вище планку розвитку і формуючи стартовий майданчик для майбутніх його етапів.

Крім вітчизняного (національного) досвіду, тут може стати світовий. Не вливають молоде вино в старі бурдюки, — говориться в Біблії. Для нас це означає сьогодні, що відродження має відбутися на сучасному рівні, з використанням осягнень людства. Нам варто замислитися не лише над інформаційним чинником «японського дива», а й відродженням Ізраїлю, зокрема мовного. Пригадаймо, що недавно в радянських енциклопедіях писали про іврит як про мертву мову. Євреям для того, щоб, приміром, висловити тією мовою слово «електрика», доводилося вивчати явище блискавки, описане у Біблії. Напевне, і Українська академія інформатики повинна, працюючи під синьо-жовтою емблемою, використовувати інформаційний набуток людства.

Якщо соціальна спадковість розвитку забезпечується рухом традиційних знань, досвіду по вертикалі, в результаті чого вони нагромаджуються у вигляді інформаційного ресурсу, то новотворення і формування потенціалу відбувається по горизонталі. **Тільки на базі нагромадженого якісного ресурсу створюється інформаційний потенціал для розв'язання насущних проблем сьогодення. Цей потенціал розуміємо як об'єктивізацію інтелектуальної спроможності суспільства, як інтелект нації.** Тільки якісно вдосконаливши національну освіту, можна підняти науку, прискорити національне відродження і темпи майбутнього розвитку України.

На державному рівні необхідно розробити програми, які передбачають обмін школярами, студентами, виїзди до різних регіонів країни і за кордон, короткочасний обмін дітьми в сім'ях західної і східної України, близького і далекого зарубіжжя; співпрацю вчених різних країн з Академією наук України, НТШ імені Т. Шевченка, Всеукраїнським товариством «Просвіта», Міжнародною асоціацією україністів; інтеграцію інтелектуальних набутків України у світ.

Тільки так ми, українці, позбудемося комплексу меншовартості і провінціалізму. Бо провінціалізм не стільки географічне явище, скільки інформаційне і психологічне. Перебороти його можна лише завдяки особистому пошуку досконалішого, внесенню й свого творчого доробку до світової скарбниці, творенню інформаційного потенціалу світового рівня. Тільки тоді ми викорінимо мовний нігілізм і допоможемо відродити суспільну пам'ять народу.

Степан ВОВКАНИЧ,
завідувач відділу соціологічних досліджень Львівського відділення Інституту економіки АН України, член-кореспондент Української Академії інформатики.

Культура

НАСТУПНА ЗУСТРІЧ — У ЖОВТНІ

Ще свіжі у пам'яті дні свята у Чернівцях — проведення Першого Міжнародного конкурсу молодих виконавців української естрадної пісні імені Володимира Івасюка. То, без перебільшення, була подія у мистецькому житті нашої держави. І хоч конкурс завершився, робота з молодими митцями триває: благодійні концерти, записи на телебаченні й радіо... Одне слово, ті, хто розпочинає підкорення естрадного Олімпу, мають добру нагоду професійно вдосконалюватись.

А допомагає їм у цьому створений цими днями мистецький фонд імені Володимира Івасюка. Гастрольне турне до Одеси, Херсона, Запоріжжя, Кременчука, Канева на теплоході «Академік Глушков», спонсороване фірмою «Червона рута», ще раз підтвердило: на небосхилі мистецької України з'явилися талановиті, перспективні співаки з серйозним ставленням до обраного мистецького шляху. І допомагає їм утверджуватися творчість Володимира Івасюка.

Шанувальники естради матимуть змогу знову зустрітися з переможцями конкурсу імені В.Івасюка та улюбленими виконавцями 22—24 жовтня цього року. Саме у ці дні в столичному палаці «Україна» пройдуть гала-концерти переможців і дипломантів конкурсу. Записуватиме його (а згодом і демонструватиме) Українське телебачення — один із засновників Фонду. Отож, спонсори мають нагоду прорекламувати свої фірми. Контактний телефон Фонду: 296-86-11. Бо ж віднятий матеріал увійде до фільму, який, безперечно, побачить і діаспора. Значить, разом дбатимемо про піднесення професійного рівня української естради. А поки що — фотоспогад про концерт «івасюківців» у Запоріжжі.

Б. К.

На знімках: співають Юлія КАЛЯКІНА й Іван МАРМУШ; глядачі довго не відпускали зі сцени молодих виконавців.

Фото Сергія ЛАВРОВА.

Репліка

ЩОСЬ-ТО З ПАМ'ЯТТЮ ТРАПИЛОСЬ
у членів Донецької міськради

Як повідомила газета «Город», члени виконкому Донецької міськради прийняли рішення про встановлення меморіальної дошки на честь члена Юзівського ревкому і споживчого товариства І. Лагутенка на одній із центральних вулиць Донецька.

Ким і за яких обставин було понад 70 років тому вбито Івана Петровича, і чому, власне, пам'ять про нього має бути такою дорогою дончанам, ніхто не дає відповіді. До уваги запропоновано лише довідку, в якій І. Лагутенка названо «видатним революціонером-більшовиком і партійним діячем». Своє рішення місцева Рада аргументує й тим фактом, що, мовляв, наприкінці 80-х років це питання уже було позитивно розглянуто облвиконкомом.

Тож, до дошки пам'яті на честь «полум'яного революціонера» Артема та його ідейних соратників у Донецьку додається ще одна подібна. Як кажуть, без проблем... А тим часом вже котрий рік розглядається питання про встановлення меморіальної дошки в пам'ять про тисячі безвинних громадян, закатованих енкаведистами в підвалах будинку, де сьогодні розташована консерваторія. («Голос України» про це неодноразово писав). Від товариства «Меморіал», що домагається цієї історичної справедливості, місцева влада вимагає переконливих підтверджень фактів масових репресій. Бачте, офіційний документ, підписаний колишнім заступником начальника обласного управління КДБ В. Трофименком, не переконує членів виконкому. Виходить, що один загиблий — трагедія, а тисячі — уже статистика?..

Власними силами і коштами товариство «Меморіал» не має змоги сьогодні встановити дошку в пам'ять про замучених своїх земляків. Як не спроможна самотужки виготовити і поставити пам'ятний знак на честь великого сина України Василя Стуса місцева «Просвіта». Допомоги з боку влади — ніякої. Зате не скупиться вона на почесті тим, які допомагали різним зайдам поневолювати Україну, останню свитину з неї знімали, нищили нашу культуру і мову.

Дивина та й годі!

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

НАЧЕ В АФГАНІСТАНІ

КАРТИНКА З НАТУРИ НА ТЕМУ ЖНИВ

Анатолій **БЕНЬ**

Вайлуватий, червонястий, здається, кольни і цвиркне з нього («хто не п'є бурячихи, той рум'янцю не має») Ванько зісмикує стару у кліточку сорочку, що зачепилась за сучок, і, крекчучи, викарабкується з-під свого ж таки тину. Доки оглядається й обтріпується, в голові мелькає, що непогано було б дотумкати, коли обгороджувався, ту нижню тичку прибити вище. Якби ж знаття, що від Надьки доведеться таким макаром змиватися. Оце вона щойно й репетувала на всю іванівську: «Алкоголік, задрипа нещасний, жнива-комбайни в Сухому ярку молотять, саме поросяті на зиму полови пристаратися, а він, падлюка, знов баньки заливає...».

От клята баба... Так хто ж як не він з досвітку попорав хазяйство, ще й корові з поля люцерни вкрав. Це вже потім вийшов нечебто до вітру, а далі — поза гноярку, в малину... «Бач, — сердиться Ванько, — про свинячу зимівлю йому дбай, а сам не має права пляшки пива в лавці ковтнути...» Він дослухається до стогону комбайнів у Сухому ярку і чує, як замість тієї спеки й пилюки, піниться пиво і гомонять в холодочку на березі Петько з Вітьком. Петько винен могорича — вчора йому солому привозили. «Жнива ніде не дінуться, а пиво вльот розхлепчуть», — ставить крапку миттєвим ваганням Ванько і напригінці дибає межею у напрямі сільмагу.

Дорогою не йде — немає дурних. Простує городом баби Свиндючихи, — стара якщо й лаятиме, то безадресно, бо одні маяки бачить. Зате Надька, якщо звинеться догнати, в обхід до лавки не приспіє. Але не так Надька, як колгоспний голова...

Засапавшись, Ванько вибирається з людських городів аж неподалік сільмагу, пильно придивляється до невеликого вигону, наче перед атакою, щоб перетнути його одним махом. «Не вигін, а площа перед Зимнім в Пітері, що ото в кіно показували», — сердиться чоловік, і як у воду дивиться. На півдорозі його впритул «розстрілюють» сигнал автомобіля у парі зі знайомим голосом:

— Ей, Сільвестровичу, куди це ти зранку намилився?!

Ванько щулиться, як під перехресним вогнем, ще глибше підгинає напівзігнуті ноги, ладен впасти, окопатися по саму шию, а то й глибше... Так і є, у тих самих кущах, що ведуть до їхньої місцини над річкою, ледь видніється зелений, як жаба, колгоспний «бобик».

— Та оце Надька по хліб до сільмагу послала, — з ходу загинає Ванько, хоч і сам знає, що не в ті ворота: хліб старий Тиміш притарабанює підводою десь під полудень, про це від старого до малого в селі скажуть.

— То сідайте, підвезу, — у такт під'юджує голова. І Ванько на нього не сердиться. З «Гандрейовичем» — головою — вони однолітки. Чоловік він не злий, «вьорткий», з-під стоячого підошви вирве. Хіба голова винен, що йому на роду написано самому за все село мізки сушити. Така вже в чоловіка «кардіограма судьби».

На задньому сидінні «бобика» винувато кліпає очима Петько. Цей теж до лавки не дотягнув. Краєм ока Ванько помічає його ледь видуту кишеню, навіть, чи може здалося, краєчок кукурудзяного корка, і на душі трохи розпогоджується.

— Чекайте, ще Вітька он підвеземо, — невесело посміхається червоними від безсоння очима голова (ще б пак, до опівночі — біля комбайнів, вдосвіта — на ферму). — Видко, також по хліб зібрався... А на кого вівці лишив?

— Діти доглянуть, вони в нього такі, що будь здоров, краще од батька справляються, — пояснює Петько, з досадою спостерігаючи, як Вітько, не криючись, картуз набакир, хвацько чимчикує до сільмагу, а насправді — у підступно відчинені дверцята «бобика».

— Інтелігенція... — гигикає Ванько, — хіба воно знає, як треба в жнива на пиво йти... Розбалувався коло тих овець.

— То по скільки беремо? — підрулює до самих сходів сільмагу голова і протягує гроші. Від тих слів в усіх трьох «інтелігентів» аж дихання забиває: хіба може вдарив Гандрейович лихом об землю?..

— По дві на горло — мінімум, — тоном професора каже Вітько і на тому сходяться.

Спантеличення Ванька, Вітька і Петька минається, коли «бобик» мчить їх за село. Там і розкурковують. Голова пригублює для годиться, затим одну півлітрівку пива кладе до машини, а звідти виймає троє габель.

— Оце, хлопці, хочте, пийте зараз, хочте — потім, а діло треба зробити. Радіво передає дощі.

Він заводить двигун «бобика» і вже на ходу гукає, що обід ожередникам привезуть з колгоспу.

Трійця невдоволено коситься на недовершену скирду соломи, на трактора-стогомета, що в холосту деренчить біля неї в очікуванні ожередників, і заходжуються запускати колом Петьків могорич.

— От влипли.., — кривиться Ванько, загризаючи самогонку огірком, — треба було мого малого за пивом послати...

— Тре, якби ти був такий хитрий до того, як моя жінка опісля, — з присвистом нюхає того самого надкушеного огірка, що йде колом вслід за пляшкою, Петько, — а мона було й Гандрейовича послати к... Считай, законний вихідний — неділя.

Петько каже це тоном щонайменше доктора юридичних наук, бо на відміну від Ванька і Вітька пройшов правничі університети — одсидів три роки за те, що набив колгоспному парторгові морду.

— Га-га, за-к-к-ко-нний, — гигоче Ванько. — А Гандрейович тебе завтра законно пошле, як підеш просити трактора солому привезти...

І крити відсталому від сільського життя «доктору» нічим, бо то в зоні букву закону читають, а в колгоспі ніколи, тут життя свої кодекси виписало.

Коли пляшка з бурячихою порожніє і черга доходить до пива, кличуть підлітка Зюзючка з «петушиним» виразом обличчя, котрий, певне, на стажуванні і підміняє когось із трактористів. Гукають:

— Чого ти там никаєш кругом трактора, як старша дружка на весіллі. Йди-но сюди, вдар пивком по нирках!

І хоч Зюзючок не віднекується, Петько, протягуючи йому надпиту пляшку пива, напоумлює:

— Не будь дурним, бо до армії не візьмуть... Диви, твій старик на комбайні з рання до смеркання пилюгу їсть і не лучче нас живе. А чого? Правильно! Хоч гопки скачи, хоч за два роки п'ятирічку дай, все одно в кінці року на всіх поділять. Сказано: колгосп! Ціла контора мізки над цим сушить, думаєш за що їй гроші платять!

— Еге, нехай спробує не вділить, — підтакує розімлілий Ванько. — Моя Надька як піде, визвіриться, то їм в тій конторі тісно буде...

І це є також святою правдою, тому заперечити ніхто не береться. Тим паче тракторист Зюзючок, привчений жорстокою «дідівщиною» в ПТУ знати своє місце серед дужчих од нього.

— Ну, по конях, — через якийсь час підводиться Ванько, м'яко кидаючи пляшку, щоб не надщербилась, у зарослий травою рівець під людськими городами.

— Гайда, гайда, день не стоїть, — підтакують інші і неквапом не йдуть, а товчуть до скирти, як грішні до пекла.

Ванька, якого розморило найдужче, ставлять посередині, щоб бува не впав. Беруться за вила, плюють в долоні. Під немилосердним сонцем ковтають пилюгу, спливають десятими потами й орудують вилами так, наче внизу не малий Зюзючок за кермом обляпаного мастилами стогомета, а щонайменше симфонічний оркестр. Ще й погейкують на хлопчину, бо той з незвички не встигає подавати солому або ж кладе не туди і доводиться рвати її вилами, аж пупи розгудзуються.

Але хіба це для них пекло? Справжнє пекельне варило вариться в їхніх головах: «Де випити? Де хоч сто грам?...» Все минеться — пилюка, їдючий піт в очі — варто лишень махнути рукою малому Зюзючкові. А спробуй махни, щоб тебе всередині не смоктало, не нудило: «Де хоча б сто грам...».

Розмова лаконічна й тиха, як в тилу у ворога. Тут спайка мислі й інтуїції.

— Може, до Маньки, сестри, — ось через город перейти.

— Е-е, хіба мені одному, як є, сто грам наллє, а вам — дулю...

— То може до лавки, пивка...

— Розібрали досі...

— Хіба стару мою на пушку взяти, що завтра цементу з мішок вкраду чи пшениці коло комбайна...

— Да, да, в твоєї мамуні мілясовки на великдень не вициганиш...

— Слухайте, — на мить завмирає Ванько, — моя кума моя вдома. Вже з тиждень під милий бік просить кабанчика вичистити. Гарний підсвинок, я його сам не втримаю. При цьому Ванько змовницьки підморгує, а Петькові й Вітькові аж розвиднюється: кабанчика вони подужають.

— Тільки ж далеченько йти, зараза... А як дощ...

— Е-е, Гандрейович бреше, як те радіво. Якби на дощ, то парило б.

Згадка про колгоспного голову обертається далеким диркотінням його жабкуватого «бобика».

— Глуши! — на ходу з'їзджаючи на задниці зі скирти, кричить і на мигах показує Зюзючкові Петько. — Колупайся в тракторі, кажи голові, що гідравліка масло гоне, треба щоб схололо, а ми вроді, як холодненької водички з криниці пішли в село напитися. Одна нога там, друга — тут.

Першим добігає до рівця незграбний Ванько і так, щоб не було його видно, навколінки кумедно рачкує вбік зарослих кущами городів. За ним паровозиком, буцаючись головами в сідниці, наче в піжмурки граються, карабкаються Петько з Вітьком.

— Ху, таку твою-перетаку, жизнь, як в Афганістані... — долинає до Зюзючка Ванькове чортихання з матом у шість ходів...

Як там, в тому Афганістані, і де він — Зюзючок не знає. Звідки? В ПТУ не розказували, а газет він не читає, бо дорогі. «Хіба воно може бути вже гірше, як в цій пилюзі», — ліниво міркує підліток, солодко дрімаючи в тому ж рівці, де щойно зникли дядькові «західні полушарія». Розбудить його далекий вереск тітчиного кастрованого кабанчика. І саме враз, бо дорогою од села скрипіла підвода — обід везла.

Освіта

ЕКСПЕРИМЕНТ ПРАЦЮЄ НА МАЙБУТНЄ

У Херсонському педагогічному інституті підбито підсумки вступних іспитів. Шлях до науки для 670 абітурієнтів проліг через тестування. Як оцінюють цей експеримент у педінституті? З цим запитанням наш кореспондент звернувся до ректора інституту Анатолія Ніцого:

— Дуже схвально. Бо, нарешті, в рівні стартові умови поставлені всі, без винятку, кандидати в студенти. Вплив суб'єктивного фактора на оцінку знань відпадає. Я спеціально бесідував з тими абітурієнтами, яким не поталанило одержати високі оцінки, намагаючись з'ясувати, чи мають вони претензії до викладачів, приймальної комісії? Відповіді були, як мені здалося, щирі: претензій немає. Один хлопчина навіть подякував за те, що тестування допомогло йому осмислити факт неправильного вибору професії. Інша абітурієнтка не змогла розв'язати задачі з математики і у відчаї написала замість формул свій внутрішній монолог: мовляв, давно мріяла про наш вуз, але тести перетнули їй шлях до заповітної мети. Заспокоїв дівчину і порадив глибше опанувати шкільну програму.

Точність і стислість відповідей на запитання тестів — це, вважаю, надійна сходинка до справді активних і глибоких знань. Мої колеги найбільше боялися і бояться зустрічатися з напівзнаннями, напівправдою, напіввідповідями. Трапляється, вступник на екзамені наговорить, як кажуть, сім мішків гречаної вовни, а чіткого, науково вивіреного тлумачення явища чи події, особливо в точних дисциплінах, від нього не почуєш. Приблизно оцінювати можна хіба що сни, педагогіка ж потребує, якщо хочете, масштабних, фактичних знань. А на їхній основі імпровізуйте, скільки завгодно.

Водночас деякі мої колеги схильні вважати, що в методичному плані над тестами слід ще попрацювати. З окремих дисциплін, на їхню думку, тести надто складні, а анонімність спілкування абітурієнта і викладача сприймається ще не всіма професіоналами. За давньою звичкою, хочеться почути живий голос юнака чи дівчини, простежити за культурою мови, зафіксувати якісь психологічні моменти, притаманні майбутньому педагогові. Оскільки цього немає, то доведеться шукати інших можливостей оцінки особистості вступника. Це, звичайно, не проблема.

Думаю, не завадить нам мати чіткіші критерії виставлення балів. У довідниках з тестування вони, якщо не помиляюся, вказані лише в екзаменаційному матеріалі з української мови і літератури. Критерії, на наш погляд, об'єктивні, підтверджуються практикою. Непогано б визначити їх і для інших предметів. На основі довідника з української мови ми розробили такі критерії самостійно.

До речі, вперше зіткнулися з парадоксом: абітурієнт може скласти іспит на трійку, і все одно це не дуже вплине на загальні результати. Тому, що він одержав високий підсумковий бал на екзаменах у середній школі...

Загалом же, повторюю, ми наблизилися до цивілізованої, без ідеологічних чи будь-яких інших шор, системи приймання іспитів у вищих навчальних закладах. Експеримент, який проводить Міністерство освіти України, працює на майбутнє.

Записав
Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

АКБ «ГРАДОБАНК» покупает

БЕЗНАЛИЧНЫЕ

АЗЕРБАЙДЖАНСКИЕ РУБЛИ

(минимальная сумма 1 000 000 руб.)

Контактные телефоны: (044) 417-16-85, 244-70-61

ФИРМА «IMAS»

Доставка -
в двухдневный срок
за счет продавца

Форма оплаты - по Вашему выбору

тел. (044) 417-83-92 факс (044) 417-83-86

Жевательная резинка

Donald Duck Bubble Gum

Тел. (044) 293-45-48

«Дональд Дак» и «Том и Джерри». Поставка со склада в Киеве. Минимальная партия 120шт.(1 коробка) Форма оплаты - любая.

Tom and Jerry

ПІДПРИЄМСТВО «УКРЕНЕРГОПРОМ»

I. ПРОПОНУЄ: щити управління котлами типу ЩК-1, ЩК-2, ЩДЄ, ЩКЄ з виконанням монтажних та налагоджувальних робіт.

II. ВИГОТОВЛЯЄ: трубні системи котлів типу ДКВР, ДЕ, Е, ПТВМ, КВГМ з власних матеріалів. При необхідності виконаємо ремонт та налагоджувальні роботи. Замовлення приймаємо на 1993—1995 рр.

III. РЕМОНТУЄ: електродвигуни змінного струму загальнопромислового призначення від 0,5 до 100 квт. вітчизняного та іноземного виробництва.

Оплата попередня.

IV. ВИКОНУЄ: ремонт акумуляторів типу СТ.

Оплата попередня.

Наша адреса: 252001, Київ-1, вул. Алли Тарасової, 6-а.

Телефони: (044) 229-27-43, 228-37-00, 228-27-79.

Телетайп 331460 «ХОРДА». ФАКС 229-46-79.

Підприємство виконує роботи щодо модернізації КІПіА ТЕЦ і котелень:

— проектування, монтаж, налагодження КІПіА;

— налагодження теплотехнічного і водопідготовчого обладнання.

Поставка обладнання КІПіА (під роботу):

1. Первинні прилади (ДМ-3583, ДМ-Т).
2. Вторинні прилади (КСД-2, РП-160, КСМ-2).
3. Виконавчі механізми типу МЕО-100 (25—0,25 і (Р); МЕО-0,63, ПБР-3А, У-29.
4. Регулятори «Ізопром» — типу «Р-25».
5. Для котлів ДКВР і водогрійних котлів — електронні блоки захисту котла типу БЗК.

Запрошуються ВТК для спільного виконання робіт.

Телефони для довідок: 44-97-25, 78-49-84 у Дніпропетровську.

Організація реалізує автомобілі МАЗ.

Телефони: (04744) 5-51-80 і 5-22-54.

Ценность, которая всегда с Вами!

NOTEBOOK 288 386 486

Компактные компьютеры и принтеры

Гарантийное обслуживание

USA

АМЕРИКАНО-УКРАИНСКАЯ МАСТЕРСКАЯ 269-82-26

Образцы на выставке офисного оборудования фирмы "Довіра" (Дворец спорта, 3 этаж)

ЧОРТКІВСЬКИЙ РЕМОНТНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД

ВИГОТОВЛЯЄ І РЕАЛІЗУЄ:

— пункти шкафні газорегулюючі ПГШ-04-05 і УГРШ-2;

— авторефрижератори мод. 3775 на шасі автомобілів ГАЗ-3307 і ГАЗ-53;

— ізотермічні кузови для автомобілів ГАЗ і ЗІЛ;

— пересувні уніфіковані майстерні мод. У 9109.03 на шасі автомобілів ГАЗ для обслуговування МТП і тваринницьких ферм колгоспів;

— спеціальні кузови-фургони для комплектування аварійних газових служб.

ЗАВОД ЗДІЙСНЮЄ РЕМОНТ:

— двигунів до автомобілів ГАЗ-51, ГАЗ-53, ЗІЛ-130, ГАЗ-21, ГАЗ-24 і ЗАЗ-968;

— компресорів холодильних установок П-110, П-165 і П-220.

ЗАВОД ВІДНОВЛЮЄ І РЕСТАВРУЄ:

— колінчасті вали до двигунів автомобілів усіх марок;

— блоки циліндрів, головки блоків циліндрів карбюраторних двигунів.

ЗАВОД РЕАЛІЗУЄ:

— поршневу групу до двигунів ГАЗ-24, ГАЗ-21;

— колінчасті вали до двигунів автомобілів ЗМЗ-968 і ЗАЗ-1102.

ФОРМА ОПЛАТИ: попередня.

АДРЕСА: 283600, Тернопільська область, Чортків, вул. Будівельна, 29.

Тел./факс (03552) 2-18-48. Тел. 2-35-98; 2-17-71.

Продаем КАБЕЛЬ и ПРОВОД

АВВГ, КОГ, АППВ.

Телефоны: (05692) 3-76-22;

(044) 261-42-96;

факс: (044) 261-44-54.

ПРОДАМО

— трактори ЮМЗ-6 і на їх базі екскаватори ЕО 2621;

— КрАЗи різних модифікацій;

— соняшникову олію.

Тел: (0562) 42-66-42, 42-33-31 (Дніпропетровськ).

МЕТАЛОПРОКАТИ

Тел.: (0564) 29-75-62 (Кривий Ріг).

ПРЕДЛАГАЕМ:

— спички в неограниченном количестве,

— свечи хозяйственно-декоративные разных цветов и оттенков,

— гаражи железо-бетонные сборные с подвалом,

— сервизы чайные ручной росписи,

— часы механические и электромеханические;

— оплатим долги в Украине взамен на оплату долгов в России.

Тел./факс (05236) 2-44-97.

Фирма со склада в Киеве реализует:

— АБП (контейнерные заправки емкостью 8 тонн);

— пульт оператора автозаправочной станции ПО АЗС-8;

— автозаправочные колонки КЭР-50.

Тел. (044) 212-48-03, факс (044) 225-61-67.

ПОНЕДІЛОК

16 серпня

І. ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Свято танцю.
17.10 Мультфільм «Велика подорож».
17.20 «Індія-93». Док. фільми.
18.00 Сторінки фестивалю «Віртуози». Віденський вальс.
19.00 УТН.
19.10 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Понеділок — день важкий», «Візитна картка», «Ближче до діла», «Добрий знак», «Острів душі».
20.05 Чемпіонат світу з легкої атлетики. Трансляція з Штутгарта.
21.00 УТН.
21.35 На добраніч, діти.
21.50 Акценти.
22.20 Плеяда. Кримські діалоги. Спецвипуск. 2 частина.
23.20 Чарівний промінь.
0.20 УТН.
0.30 Гоп-ля.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Подивись, послухай...
8.40 «Ми веземо з собою кота». Худ. телефільм.
9.50 Мультфільм.
10.15 Тема.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Гол.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Справа.
15.20 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.50 Бесіди з єпископом Василіем (Родзянко).
16.05 Нові імена.
16.20 Зоряний час.
17.00 Новини.
17.05 Музична мозаїка.
17.35 Погода.
17.40 Гол.
18.10 Таємниці століття.
18.40 Прем'єра худ. телефільму «П'ять дівчат у Парижі». 2 серія.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра муз. телефільму «Зірки російського балету». Фільм 8.

«Нова студія» представляє:
21.45 Я.
21.50 Монтаж.
23.25 ТО-к.
23.40 Мегамікс. У перерві — 23.00 Новини.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Ранковий концерт.
8.15 Цілком таємно.
9.10 Вустами маляти.
9.40 «Там, на незвіданих доріжках». Худ. фільм.
10.50 Мульти-пульти.
11.00 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 «Транссибірський експрес». Худ. фільм.
15.00 Прем'єра док. фільму «Дика природа Америки».
15.30 Там-там новини.
15.45 «Доля». Р. Нахапетов.
16.05 ТрансРосефір. Відображення.
16.50 Старателі Росії.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Анна Везулик.
19.10 Італійський вечір на УТ-3.
19.15 Золота монета.
19.30 СНН.
20.00 Зустріч з Надзвичайним та Повноважним Послом Італійської Республіки в Україні паном Вітторіо Сурдо.
20.10 Відео-РАІ представляє.
20.20 Італійська палітра.
20.50 Телемагазин «КЛОТ».
21.00 Класика світового кінематографу. Худ. фільм «Рокко та його брати».
23.55 Жінки під зірками. Фестиваль моди в Римі.
0.55 Про-відео 1.

СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.00 Мультфільми.
12.25 «35 хвилин джазу».
13.00 «1000+1 реклама».
13.05 Пригодницький фільм «Діти капітана Гранта».
14.35 Відеомузика.
18.40 Мультфільми.
19.00 «1000+1 реклама».
19.05 Худ. фільм «Грішник». Комедія.
20.35 ПаштЕТ.
20.50 «1000+1 реклама».
20.55 Худ. фільм «Я знову тут». Комедія.

ВІВТОРОК

17 серпня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Телефільм «Кассандра».
8.35 О, ностальгіє. Естрадна програма.
9.20 Чарівний промінь.
10.20 Мультфільм.
10.30 Доброго вам здоров'я.
11.00 Шоу Слави Зайцева.
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Мультфільм «Д'Артаньяг і троє псів-мушкетерів». 25 і 26 серії.
17.00 Чиста криниця.
17.30 Прем'єра док. фільму «Мій біль, моя надія — український театр» («Київнаукфільм»).
17.50 А. Вівальді. Концерт для двох віолончелей з оркестром.
18.05 У мандрах. Теленарис.
19.00 УТН.
19.10 Чемпіонат світу з легкої атлетики. Трансляція з Штутгарта.
20.00 Студія «1-е грудня».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Україна жниве.
21.45 Худ. телефільм «Королі та капуста». 1 серія.
23.05 І святе, і грішне. Сповідь Ади Роговцевої.
23.35 Молодіжна студія. «Фантон».
0.20 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.20 Веселі нотки.
8.40 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.30 Людина і закон.
10.00 «Жовта піка». Наук.-поп. телефільм. 6 серія.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Канікули Петрова і Васечкіна, звичайні й неймовірні». Худ. телефільм. 1 серія.
12.25 Прем'єра док. телефільму «Офіцерська слобідка».
12.55 «Спрут-3». Худ. телефільм. 4 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Діловий вісник.
14.40 Світ грошей Адама Сміта.
15.10 Блокнот.
15.15 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.40 Асоціація дитячого телебачення представляє програму «Один день на Байкалі».
16.05 Танці Індонезії. Виступ фольклорного ансамблю танцю «Садупі».
16.35 Прем'єра док. телефільму «Між часами».
16.45 Ще раз про ліки.
17.00 Новини.
17.25 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Сторони світу».
17.50 Погода.
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.45 Азбука власника.
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Легка атлетика. Чемпіонат світу.
22.00 Прем'єра худ. телефільму «Музика в стилі пепсі. Джексони. Американська мрія». 3 серія (США).
23.00 Новини.
23.20 Я вам заспіваю. Пісні О. Митяєва.
23.50 «Спрут-3». Худ. телефільм. 4 серія.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Без ретуші.
11.00 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 «Поклич мене у далечінь світлу». Худ. фільм.
15.00 Бізнес в Росії.
15.30 Там-там новини.
15.45 Студія «Рост». Дивись на мене, як на рівню.
16.15 ТрансРосефір. Дзеркало одного дня.
17.00 Казки для батьків.
17.30 Хто стукає у двері?
17.45 Концерт при свічках.
18.05 Студія «Укртелефільм» представляє: «Стоп 7».
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.10 Реклама.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 206 серія.
20.15 Чемпіонат світу з легкої атлетики. Трансляція із Штутгарта.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.35 «Музичний екзамен» представляє...
22.50 Старі, старі стрічки.. Чайка російської сцени. В. Ф. Комісаржевська.
23.20 Маестро. В. Понаровський.
23.45 Концерт джазової музики.

СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.50 Мультфільми.
12.10 «1000+1 реклама».
12.15 Худ. фільм «Комісар». Драма.
14.00 Відеомузика.
19.50 Мультфільми.
20.05 Худ. фільм «Один вдома». Комедія.
21.45 Худ. фільм «Коли нікуди бігти». Бойовик.

СЕРЕДА

18 серпня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Свічадо.
8.50 Кінофільм «Враження».
9.15 Концерт інструментальної музики.
9.35 Худ. фільм «Фонтан».
11.15 Село і люди.
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Зірочки балету.
16.40 Док. фільм «Становлення українського німого кіно».
17.40 Все живе. Лісові змії.
18.00 Футбол. Кубок володарів Кубків європейських країн. «Карпати» (Львів) — «Шелбурн» (Дублін). У перерві — 18.45 УТН, Телепрестайм.
19.45 Акценти.
20.00 Реклама.
20.05 За і проти.
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Худ. телефільм «Королі та капуста». 2 серія.
22.55 Молодіжна студія. «Нонстоп-рандеву».
23.55 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Мультфільми.
8.45 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.35 Торговий міст.
10.05 «Жовта ріка». Наук.-поп. телефільм. 7 серія.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Канікули Петрова і Васечкіна, звичайні й неймовірні». 2 серія.
12.30 Прем'єра док. телефільму «Жити будемо довго».
13.00 Спрут-3». Худ. телефільм. 5 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.40 Бесіди з єпископом Василіем (Родзянко).
15.55 С. Рахманінов. Рапсодія на тему Паганіні.
16.20 Прем'єра мультфільму «Літаючий будинок».
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Знайомі незнайомці».
17.50 Погода.
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.45 Мініатюра.
19.00 Історія кохання.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Меценат. Художньо-публіцистична програма.
21.30 І Московський міжнародний музичний фестиваль «Покоління-93».
23.00 Новини.
23.25 Велика прогулянка.
0.05 МТВ.
1.05 «Спрут-3». Худ. телефільм. 5 серія.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

8.15 Казки для батьків.
8.45 Поклик Водолія.
9.40 Маестро. В. Понаровський.
10.05 «Пробний камінь». Фестиваль «Салтиков-Щедрін-93».
10.50 Дозвілля. Майстра й діло боїться.
11.05 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 206 серія.
11.55 Джентльмен-шоу.
12.25 Мульти-пульти.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 «Слідопит». Худ. фільм.
15.00 Азн кар'єри.
15.15 Сигнал.
15.30 Там-там новини.
15.45 Мульти-пульти.
16.00 ТрансРосефір. Далекий Схід.
16.45 Християнська програма.
17.15 Що для нас будинок побудувати.
17.45 Українські пісні виконує народна артистка України М. Стефюк.
17.55 Студія «Укртелефільм» представляє: «Доля винищувати». Із циклу «Плюс-мінус 60».
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.20 Реклама.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 207 серія.
20.15 Хроно. У світі авто- і мотоспорту.
20.45 Екран кримінальних повідомлень.
21.00 Студія «Нота бене». «Вільна зона для уссурійського тигра».
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.35 Ваше право.

СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.45 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Легенди Дикого Заходу». Вестерн.
15.30 Відеомузика.
20.25 «1000+1 реклама».
20.30 Худ. фільм «Фієста». 1 серія. Драма.
22.00 «1000+1 реклама».
22.05 Худ. фільм «Фієста». 2 серія.

ЧЕТВЕР

19 серпня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Пектораль. Випуск 6.
8.50 Худ. телефільм «Королі та капуста». 1 і 2 серії.
11.15 Молодіжна студія. «Фантон».
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Вулик.
16.40 Док. фільм «Останній шанс».
17.40 Співають діти.
18.10 СВЯТО СПАСА. Відеорепортаж з святкового Богослужіння у Володимирському соборі.
18.40 Док. фільм «Візьміть славу миру сього...».
19.00 УТН.
19.10 Депутатський канал.
19.45 Концерт ансамблю класичної гітари.
20.05 Телерадіоканал «Право».
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Молодіжна студія. «Гарт».
22.45 В. Винниченко. «Закон». Фільм-вистава.
0.10 УТН.
0.20 Несподіваний дощ. Телефестиваль шлягерів. 6 тур.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 «Острів капітанів». Мультфільм. Фільми 1 і 2.
8.50 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.40 Олеся і компанія.
10.10 «Холодна осінь». Телевистава за однойменним оповіданням І. Буніна.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Фільм — дітям. «Звідки вода тече».
12.05 «Спрут-3». Худ. телефільм. 6 і 7 серії.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.45 Джем.
16.15 ...До шістнадцяти і старші.
17.00 Новини.
17.20 А. Светланов. Святкова поема
17.35 Погода.
17.40 Перетворення. Пастирське слово.
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.45 Театральні зустрічі. Вересіль.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Мільйон».
21.10 Вперше на телеекрані. Худ. фільм «Той, що не повернувся».
23.10 Новини.
23.35 Легка атлетика. Чемпіонат світу.
0.35 «Спрут-3». Худ. телефільм. 6 і 7 серії.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

8.15 Студія «Нота бене».
9.10 «Світ Рахманінова». Міжнародний музичний фестиваль.
10.10 Пілігрим.
10.55 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 207 серія.
11.45 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 «Три дні у серпні». Док. фільм.
14.10 Повернення.
14.40 ТрансРосефір. Штрихи до портрета.
15.25 Там-там новини.
15.40 Студія «Рост». «Тон-лабіринт».
16.10 Співвітчизники. Останній кілометр.
16.40 М-трест.
16.55 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Чемпіонат світу з легкої атлетики. Трансляція із Штутгарта.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.

СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.05 Мультфільм.
12.20 «1000+1 реклама».
12.25 Худ. фільм «Інтервенція». Комедія.
14.00 Відеомузика.
18.25 Мультфільм.
19.05 «1000+1 реклама».
19.10 Худ. фільм «Один вдома—2». Комедія.
21.10 «Чом ти не прийшов?»
21.25 Гостросюжетний фільм «Скелелаз».

П'ЯТНИЦЯ

20 серпня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Плеяда. Кримські діалоги. Передачі 1 і 2.
10.00 Канал «Д». Музичний додаток.
11.00 Молодіжна студія. «Гарт».
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Ансамбль «Барвінок».
16.30 Фант-лото «Надія». Естрадна програма для юнацтва.
17.45 Док. відеофільм «Кубанські козаки. А вже літ двісті...».
19.00 УТН.
19.10 Україна жниве.
19.20 Концерт духового оркестру Національної гвардії України.
19.55 Прем'єра телефільму «Подільська ікона» («Укртелефільм»).
20.05 Молодіжна студія. «Ділові відомості».
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Акценти.
22.15 Літературно - мистецька студія «Основа». І. Драч. Штрихи до портрета.
22.50 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Оберіг».
0.15 УТН.
0.25 Мелодії джазу. Оркестр М. Скорика.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 «Я прийшов». Худ. телефільм для дітей.
9.25 Світлий шлях.
9.55 Концерт народної музики.
10.10 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Америка з М. Таратутою.
11.50 Прем'єра фільму-вистави Великого лялькового театру «Казка про загублений час».
12.55 «Дрібниці життя». Худ. телесеріал. 11 і 12 серії.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.35 50×50.
16.45 Як досягти успіху.
17.00 Новини.
17.25 Технодром.
17.35 Погода.
17.40 Людина і закон.
18.10 Перевтілення.
18.15 Америка з М. Таратутою.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Прем'єра худ. телефільму «Суіні». 8 серія.

«ВИД» представляє:
21.55 За вікнами серпень-2.
22.45 Авто-шоу.
23.25 Майданчик обозу. Зірка на ймення Сонце. Концерт пам'яті В. Цоя. У перерві — 23.00 Новини.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Паралелі.
8.15 На політичному Олімпі.
9.10 Мульти-пульти.
9.20 Врятуємо світ зараз.
9.50 Рек-тайм.
10.20 «Безбатьківщина». Худ. фільм.
11.50 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Телетеатр Росії. А. Костинський. «Клітка».
14.55 Мульти-пульти.
15.05 Російська віза.
15.35 Там-там новини.
15.50 Студія «Рост». Арт-зона.
16.20 ТрансРосефір.
16.55 «14 проти 30». Худ. фільм. 1 серія.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Кобзар О. Стахів.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 208 серія.
20.15 Чемпіонат світу з легкої атлетики. Трансляція з Штутгарта.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.35 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
23.35 Вечірній салон.

СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.00 Мультфільм.
12.35 Пригодницький худ. фільм «Ніндзя-черепашки».
14.05 Відеомузика.
18.10 Мультфільми.
21.25 Худ. фільм «Чаплін». Драма.

СУБОТА
21 серпня

І ПРОГРАМА УТ

9.50 Мультфільм «Кицька, яка гуляла, як собі знала».
11.05 На фестивалі української культури в Сопоті.
11.30 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Зустріч з «Посмішкою».
16.55 Урочисте засідання та святковий концерт, присвячені другій річниці Незалежності України. Трансляція з Палацу культури «Україна». У перерві — УТН.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Чемпіонат світу з легкої атлетики. Трансляція з Штуттгарта.
22.20 Вікно в Америку.
22.50 Арт-майдан.
0.20 УТН.
0.30 Телефан.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.00 «Марафон-15» представляє...
8.25 Допоможи собі сам.
8.55 Автограф по суботах.
9.25 Джерела.
9.55 «Непутні нотатки з «Сонею» у пошуках Америки».
10.20 Міжнародне авіаційно-спортивне свято в Тушині.
11.20 Музичний кіоск.
11.50 Авіакосмічний салон.
12.05 Студія «Око» представляє прем'єру док. телефільму «Данилич».
12.45 Обличчя влади.
13.00 Двоє в одному човні, не рахуючи кінокамери.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Прем'єра мультфільму «Принц і русалочка». Заключна серія.
14.50 Міжнародні відносини в дзеркалі економіки. Гроші і політика.
15.10 По той бік рампи.
16.20 Спортивна програма «Ультра-сі». Легка атлетика. Чемпіонат світу.
17.05 Перетворення. Прем'єра художньо - публіцистичного телефільму «За образом і подобою». Фільм 1.
17.50 Щасливий випадок.
18.50 Прем'єра худ. телефільму «Ті Джей Хукер». Фільм 1 (США).
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Блакитне і сіре». 8 серія.
21.20 Студія «Резонанс» представляє: «Канкан».
21.40 Любов з першого погляду.
22.20 А. Вознесенський. Росія, воскресни, або Ностальгія за теперішнім. У перерві — 23.25 Новини. Погода.
1.00 Худ. телефільм «Декалог-ІІІ».

ІІ ПРОГРАМА УТ,
ІІІ ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

8.55 Студія «Рост».
9.25 Пілігрим.
10.10 Відеопоезія. Ф. Тютчев.
10.25 Музичне приношення. М. Ростропович, П. Домінго, О. Бородіна.
11.00 «Ділові люди». Худ. фільм.
12.20 Театр одного художника. І. Вишняков.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Козирна дама.
13.50 Телеконкурс юристів.
14.50 Це солодке слово — свобода.
15.35 «К-2» представляє: «Зірки Америки».
16.05 Фубол без кордонів.
17.00 Вечір Чеського ТВ на телеканалі «Росія». Телеміст «Прага — Москва».
18.00 Фільм-прем'єр.
18.15 Вустами маляти.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Хіт-рік.
20.30 Краплі Береша плюс.
21.45 Візитка.
21.50 Короткометражні фільми «Втеча у валізі», «Мелодрама ревнощів» (Італія).
22.30 СІТ-3.
22.40 Капітан-відео.
22.55 Віннер-до.
23.05 Субота... Вечір...
23.30 Віннер-після.
23.40 СІТ-3.
23.45 Про-відео-2.
0.15 Програма «А».

СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.10 Мультфільми.
13.25 Пригодницький худ. фільм «Нінзя-черепашки 2».
18.25 Мультфільми.
18.40 «Київкіно».
19.20 «1000+1 реклама».
19.25 Худ. фільм «Легенди Дикого Заходу». Вестерн.
20.55 «35 хвилин джазу».
21.30 Кіноанонс тижня.
21.35 «1000+1 реклама».
21.40 Худ. фільм «1492: завоювання раю». Історична драма.

НЕДІЛЯ
22 серпня

І ПРОГРАМА УТ

9.30 Дивовижний світ природи. Наук.-поп. фільми «Чорний лелека», «Рожева чайка».
10.10 Обрії джазу.
10.50 Доброго вам здоров'я.
11.30 Прем'єра наук.-поп. фільму «Кібернетик Віктор Глушков. Погляд з майбутнього» (Студія «Золоті ворота», Національна кінематика України, 93).
12.20 Живе слово.
12.50 Ю. Шевельов. Україна — Європа — культура — посмішка.
13.55 Омріяний берег. Теленарис.
14.30 Блага вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 На варті.
16.40 Прем'єра док. фільму «Чигирин» («Галичина-фільм»).
17.10 Честь. Музичні фрески.
17.50 Свічадо.
18.35 Теленовела «Будеш, батьку, панувати...» Присвята І. Котляревському.
19.00 УТН.
19.10 Рідна мова. Ярмарок.
19.25 Мультфільм «Літаючий будинок». 24 серія.
19.55 Реклама.
20.00 Чемпіонат України з футболу. «Динамо» — «Металург». 2 тайм.
20.45 Вперше на екрані. Худ. фільм «Із життя Остапа Вишні». (Кіностудія ім. О. Довженка).
22.05 Будьте з нами.
23.25 Спорткур'єр.
23.35 Хіт-парад «12 мінус 2».
0.25 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.30 З ранку раненько. Прем'єра мультфільму «Денвер — останній з динозаврів».
9.00 Доки всі вдома.
9.30 Тираж «Спортлото».
9.45 Зірки естради — дітям.
10.45 Військове ревю.
11.20 Під знаком «Пі».
12.10 Нове покоління вибирає.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Геркулес».
13.10 Прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.00 Клуб мандрівників.
15.55 Прем'єра мультфільмів «Каспер і його друзі», «Справжні мисливці за привидами».
16.45 Панорама.
17.25 Концерт козацьких ансамблів.
17.45 Новини.
18.00 Легка атлетика. Чемпіонат світу.
19.45 Перетворення.
19.55 Всесвітній музичний приз в Монте-Карло.
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.20 Продовження передачі «Всесвітній музичний приз в Монте-Карло».
23.00 Новини.
23.20 Щасливий випадок.
23.45 Вперше на телеекрані. Худ. фільм «Вмерти за...» (США).

ІІ ПРОГРАМА УТ,
ІІІ ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

9.00 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
10.00 Ати-бати...
10.30 Кіпрас Мажейка. Ритми Бродвея.
11.00 «Учень лікаря». Худ. фільм.
12.10 Маски-шоу.
12.40 Шість соток.
13.00 Вісті.
13.20 Не вирубати...
13.35 Російська енциклопедія. «Іван Прянишников». Частина 1.
14.05 Чемпіонат світу з мотогонок.
15.05 У світі тварин.
16.05 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
17.00 Чемпіонат світу з легкої атлетики. Трансляція з Штутгарта.
18.40 Обличчям до столиці.
19.00 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.05 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Фігаро. Прем'єра.
20.35 Закриття чемпіонату світу з легкої атлетики. Передача із Штутгарта.
21.00 Худ. фільм «Сеньйорита». 27, 28 серії.
21.55 На перехресті.
22.30 СІТ-3.
22.40 Фільмоскоп.
23.20 Джуві-шоу.
23.40 Містер Х.

СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

18.05 Мультфільми.
18.20 Пригодницький худ. фільм «Нінзя-черепашки — 3».
19.50 ПашТЕТ.
20.05 Кіноанонс тижня.
20.15 Пригодницький худ. фільм «Одинокий мандрівник».

Хокей

ВДАЛІ «ГАСТРОЛІ» КИЯН

Хокеїсти київського клубу «Сокіл-Ескулап» побували в сусідній Білорусі. У Мінську вони провели три товариські зустрічі з клубом «Тівалі» (колишнє «Динамо»). До речі, мінчани вже встигли виграти перед цим престижний турнір «Совінтерспорту» в Москві і головний приз три мільйони рублів. Білоруські хокеїсти переграли «Крила Рад» (Росія) — 1:0 і клуб «Одзі Сейсі» (Японія) — 8:2. Потім «Тівалі» в товариському матчі подолав ЦСКА (Росія) — 2:1.

А кияни ігрової практики ще не мали. Однак у столиці Білорусі наші земляки виступили дуже вдало.

«Тівалі» — «Сокіл-Ескулап». 2:3 (0:1, 2:0, 0;2). Шайби закинули: Аскаров (29), Расолько (39) — у господарів; Олецький (16, 59), Гончаренко (57) — у гостей.

«Тівалі» — «Сокіл-Ескулап». 1:7 (0:2, 0:2, 1;3). В. Панков (44) — у мінчан; Семенченко (8, 53), Буценко (15), Литвиненко (24), Вауба (28), Гончаренко (46), Олецький (47) — у киян.

«Тівалі» — «Сокіл-Ескулап». 2:4 (0:1, 0:1, 2;2). Копать (53), Занковець (59) — у мінчан; Млинченко (13), Семенченко (35), Савицький (43), Ніколаєв (45) — у киян.

Київський клуб виступав у такому складі: В'юхін; Гунько — Остроушко, Савицький — Олексієнко, Гаркуша — Тимченко, Кирик — Полковников; Гончаренко — Буценко — Литвиненко, Олецький — Фадєєв — Бобровников, Ніколаєв — Шахрайчук — Млинченко, Семенченко — Підгурський — Ковешников, Вауба.

Тепер мінський клуб «Тівалі» приїде з візитом-відповіддю до Києва.

Віктор ОБОЛОНЧУК.

НА ЗНІМКУ: воротар команди «Сокіл-Ескулап» і національної збірної України Андрій В'юхін.
Фото Миколи БОЧКА.

Футбол

ЗА КУБОК УКРАЇНИ

Відбулися матчі першого етапу 1/16 фіналу розиграшу Кубка України з футболу. «Скала» (Стрий) — «Приладист» (Мукачеве) — 2:0, «Норд-АМ-Поділля» (Хмельницький) — «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — 1:2, «Покуття» (Коломия) — «Адвіс» (Хмельницький) — 2:1, ФК «Львів» — «Карпати» (Чернівці) — +:—, «Борисфен» (Бориспіль) — «Нива» (Карапиші) — 3:0, «Нафтохімік» (Кременчук) — «Нафтовик» (Охтирка) — 0:0 (післяматчеві пенальті — 5:3), «Десна» (Чернігів) — «Сула» (Лубни) — 5:1, «Ворскла» (Полтава) — «Автомобіліст» (Суми) — 2:0, «Металург» (Костянтинівка) — «Авангард» (Рівеньки) — 5:3, «Сталь» (Алчевськ) — «Динамо» (Луганськ) — 6:3, «Металург» (Нікополь) — «Дружба» (Бердянськ) — 2:1, «Евіс» (Миколаїв) — СК «Одеса» — 3:1, «Меліоратор» (Каховка) — «Артанія» (Очаків) — 2:1, «Войковець» (Керч) — «Фрунзенець» (Саки) — 1:0, «Зірка» (Кіровоград) — «Поліграфтехніка» (Олександрія) — 1:2.

У наступному колі до боротьби вступає ціла група клубів вищої ліги. Зустрічатимуться: «Скала» — «Таврія» (Сімферополь), «Прикарпаття» — «Нива» (Тернопіль), «Покуття» — «Шахтар» (Донецьк), ФК «Львів» — «Кремінь», «Борисфен» — «Динамо» (Київ), «Нафтохімік» — «Темп», «Десна» — «Торпедо» (Запоріжжя), «Ворскла» — «Карпати» (Львів), «Металург» (Костянтинівка) — «Буковина», «Сталь» — «Волинь», «Металург» (Нікополь) — «Дніпро» (Дніпропетровськ), «Евіс» — «Нива» (Вінниця), «Меліоратор» — «Металург» (Запоріжжя), «Войковець» — «Чорноморець» (Одеса), «Поліграфтехніка» — «Зоря-МАЛС», «Верес» — «Металіст».

Матчі заплановано на 20 жовтня і 3 листопада.

Другий український похід «Шелбурна»

Ось уже другий рік поспіль один із найсильніших клубів Ірландії — дублінський «Шелбурн» — замовляє у серпні авіаквитки на Україну. Торік на попередньому етапі розиграшу Кубка чемпіонів ірландці мірялися силою з сімферопольською «Таврією». А тепер на такому ж етапі доля звела дублінців зі львівськими «Карпатами». Тільки вже в турнірі Кубка кубків.

«Шелбурн» хоч і виграв вісім разів титул чемпіона Ірландії і чотири рази володів кубком своєї острівної країни, але видатними досягненнями на європейській арені похвалитися не може. Річ у тім, що найсильніші ірландські футболісти, як правило, залюбки виступають за професіональні клуби сусідньої Англії. Колишня володарка морів не полишає претензій і на футбольне панування. І досить успішно. Її команди дуже сильні.

Слід сказати, що й в останньому чемпіонаті Ірландії «Шелбурн» був досить близьким до золотих нагород, але в підсумку задовольнився «бронзою». Щоправда, після першого етапу змагання суперники львів'ян були лише четвертими, пропустивши вперед «Богеміанс», «Корк Сіті» та «Деррі Сіті». На другому етапі шість найсильніших склали фінальну пульку, де враховувалися очки, здобуті в матчах між собою на першому. У підсумку «Богеміанс», «Шелбурн» та «Корк Сіті» набрали по 40 очок. Між ними провели додатковий турнір у два кола. І знову рівновага у всіх — по 4 очка.

Лише проведення ще одного туру дало змогу нарешті розставити всі крапки над «і». «Корк Сіті» (4 очка) переміг «Богеміанс» — 1:0 і «Шелбурн» — 3:2, «срібло» у «Богеміанса» — 2 очка (перемога над «Шелбурном» — 2:1).

Таким чином, повторюю, суперник «Карпат» став третім призером. А ці нагороди, як відомо, футболісти з Дубліна поклали в національний Кубок. У вирішальному матчі «Шелбурн» взяв гору над четвертим за підсумками ірландського чемпіонату клубом «Дандолк» — 1:0. Єдиний гол на 60-й хвилині провів Кастелло.

Нагадую, що «Шелбурн» добре знайомий прихильникам українського футболу. Ми вже говорили про його поєдинки з сімферопольською «Таврією» на попередньому етапі розиграшу Кубка чемпіонів 1992—1993 років. У Дубліні суперники розійшлися мирно — 0:0. На українській території перевагу мали господарі. Вже в дебюті «Таврія» повела 2:0. Відзначилися Шевченко (8 хвилина) і Шейхаметов (13). Але варто було господарям трохи розслабитися, як ірландці їх тут же покарали. Зробив це Даллі на 41-й хвилині. Перемогла «Таврія» — 2:1.

Футболісти «Шелбурна», як і всі команди, що сповідують британський стиль футболу, відмінно грають головою.

Немає слів, суперник «Карпатам» дістався не з найсильніших. Однак, враховуючи рівень змагання, слід бути особливо пильним. Європейські кубки в своїй історії знали немало сюрпризів.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Легка атлетика

ПОВЕРТАЙТЕСЯ З НАГОРОДАМИ!

Завтра в німецькому місті Штутгарті розпочнеться чемпіонат світу з легкої атлетики. Серед його учасників — національна збірна нашої країни, до складу якої входить 29 спортсменів.

ЧОЛОВІКИ: 1500 м. Андрій Булковський (Львів). 110 м з/б. Володимир Білокінь (Дніпропетровськ). 400 м з/б. Олег Твердохліб (Кривий Ріг). Жердина. Сергій Бубка, Василь Бубка (обидва — Донецьк). Потрійний. Володимир Іноземцев (Луганськ). Ядро. Олександр Багач (Київська область), Олександр Клименко (Київ), Андрій Немчанинов (Київ) Диск. Володимир Зінченко (Запоріжжя), Дмитро Ковцун (Київ). Молот. Андрій Скварук (Рівне), Вадим Колесник (Луганськ). Ходьба 50 км. Віталій Попович (Київська область).

ЖІНКИ. 100 м. Жанна Тарнапольська (Київ). Естафета 4×400 м. Людмила Джигалова (Харків), Аеліта Юрченко (Одеса), Олена Насонкіна (Харків), Ольга Лисакова (Донецьк). 100 м з/б. Надія Бодрова (Харків), Наталя Колованова (Харків). 800 м. Олена Сторчова (Київ). 10000 м. Тамара Коба (Дніпропетровськ). Довжина. Лариса Бережна (Київська область), Олена Хлопотнова (Харків). Ядро. Валентина Федюшина (Крим), Вікторія Павлиш (Харків). Диск. Лариса Михальченко (Харків). Ходьба. Тетяна Рагозіна (Кременчук).

Спонсорами збірної виступили авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» та фірма «Меркурій». Екіпірувала наших легкоатлетів фірма «Adidas». Вона ж установила і премії для призерів: за перше місце — 5 тисяч доларів, друге — 3, третє — 2.

Петро **СТАНКЕВИЧ.**

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 800.040

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311153.

1, 4, 5, 12, 13 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».